

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

PENKTADIENIS – FRIDAY, BALANDŽIO – APRIL 9, 2010 Vol. CI Nr. 67

Kaina 75 c.

Pasirašyta branduolinio nusiginklavimo sutartis

JAV ir Rusijos vadovai pasirašo sutartį.

SCANPIX nuotr.

Praha, balandžio 8 d. (ELTA) – JAV ir Rusijos prezidentai Barack Obama ir Dmitrij Medvedev Prahos pilyje pasirašė branduolinio nusiginklavimo sutartį.

Washington ir Maskva šia sutartimi įsipareigoja per ateinančius 7 metus savo branduolinių užtaisų skaičių sumažinti nuo 2,200 iki 1,500. Nešančiųjų sistemų – raketų,

povandeninių laivų ir lėktuvų skaičius bus sumažintas perpus – iki 800 kiekvienoje šalyje.

Naujoji sutartis pakeis 1991 m. pasirašytą ir praėjusį gruodį nustojusį galioti START susitarimą dėl strateginių puolamųjų ginklų mažinimo. Kad sutartis įsigaliotų, ją dar turės patvirtinti abiejų šalių parlamentai.

Šeštadienį — priedas *Kultūra*.

Atmestas siūlymas dėl asmenvardžių rašymo

Vilnius, balandžio 8 d. (BNS) – Seimas atmetė Vyriausybės siūlymą įteisinti asmenvardžių rašymą dokumentuose ne vien lietuviškais, bet ir kitais lotyniško pagrindo rašmenimis. Seimo nariai net nesutiko grąžinti Vyriausybei tobulinti šio dokumento, kurio ilgą laiką prašė lenkų tautinė mažuma Lietuvoje.

Tuo tarpu po pateikimo pritarta kitam projektui, kuriuo numatoma nelietuviškos kilmės pavardės asmens dokumentuose perrašyti lietuviška forma, o originalią lotyniškos kilmės pavardės formą, piliečiui pateikdama, už papildomą mokėstį įrašyti paso kitų įrašų skyriuje.

Paremtos išeivijos ir lietuvių kilmės užsieniečių studijos

Vilnius, balandžio 8 d. (Delfi.lt) – Išeivijos ir lietuvių kilmės užsieniečiams, studijuojantiems Lietuvos aukštosiose mokyklose, paskirtos ir išmokėtos vienkartinės socialinės išmokos bei stipendijos už studijų rezultatus.

Šiai paramai per 2010 m. Švietimo ir mokslo ministerija skyrė 350,000 litų, pavasario semestre išmokėta daugiau nei 174,000 litų.

Tokios išeivijos ir lietuvių kilmės užsieniečių studijas valstybė remia, nes siekia plėtoti ir užtikrinti lietuvių tautos kultūros, tapatybės tęstinumą bei raidą.

„Šiomet buvo išplėstas studentų, galinčių gauti paramą, ratas, tad prašymus teikti galėjo tiek dieninių, tiek neakivaizdinių studijų studentai“, – sakė Valstybinio studijų fondo vyriausioji specialistė Milda Naujokaitė. Jos

teigimu, šiomet ne tik pradėta remti išeivijos atstovų studijas, bet ir buvo padidintos stipendijos ir socialinės išmokos.

51 studentui paskirtos vienkartinės socialinės išmokos, o 93 studentams skirtos ir jau išmokėtos 3 mėnesių stipendijos už studijų rezultatus. Studentai kas mėnesį gaus 200–400 Lt valstybės paramą.

Susitiko Lietuvos ir Lenkijos prezidentai

Lietuvos Respublikos prezidentė Dalia Grybauskaitė Vilniuje susitiko su Lenkijos vadovu Lech Kaczynski.

President.lt nuotr.

Vilnius, balandžio 8 d. (President.lt) – Lietuvos ir Lenkijos prezidentai sutarė, jog abi šalys kuo aktyviau dalyvaus kuriant bendrą Europos Sąjungos energetikos politiką, ypač plėtojant tokius abiem šalims svarbius projektus kaip elektros ir dujų jungtys.

Lietuvos Respublikos prezidentė Dalia Grybauskaitė Vilniuje susitiko su Lenkijos vadovu Lech Kaczynski. Susitikime aptarti Lietuvos ir Lenkijos strateginės partnerystės ir energetikos klausimai, abiejų šalių bendradarbiavimas švietimo, mokslo ir kultūros srityse.

„Nusprendėme, jog būtina siekti, kad dujų jungties tarp Lenkijos ir Lietuvos statyba būtų paskelbta svarbiu ES projektu ir sulauktų visokeriopos europinės paramos“, – pabrėžė valstybės vadovė.

Šių metų kovą Briuselyje ES valstybių vadovai pritarė Lietuvos vadovės išsakytoms nuostatom, jog išskaidyta ir konkurencijai sąlygų nesudaranti ES vidaus energetikos rinką yra kliūtis Europos ekonominiam augimui, todėl būtina užtikrinti deramą energetikos ir transporto infrastruktūros plėtrą tiek visos Bendrijos, tiek nacionaliniu lygiu.

Su Lenkijos vadovu prezidentė D. Grybauskaitė aptarė ir platesnį energetikos problemų ratą.

„Abu su prezidentu Kaczynski laikomės vieningos nuostatos, jog Lietuva ir Lenkija kartu spręs energetikos problemas, kylančias su trečiosiomis šalimis, įskaitant ir klausimus, susijusius su Mažeikių naftos įmone ‘PKN Orlen Lietuva’, – sakė valstybės vadovė.

Tai jau ketvirtas šalies vadovės susitikimas su Lenkijos prezidentu.

Šiame numeryje:

- Sportas. Futbolas. ŠALFASS ir pasaulio sporto naujienos (p. 2, 5, 8)
- Kova su korupcija partijose dar neprasidėjo (p. 3, 9)
- E. Simanaičio skiltis (p. 3)
- Graži Dariaus ir Girėno atminimo lentos istorija (p. 4)
- Vilniečiai beisbolininkai vis dar vieši JAV (p. 5)
- Laiškai, nuomonės (p. 5)
- V. Alantas (p. 7) (p. 9)
- Dvasinis kelias per Atlantą į Čikagą (p. 10)

Valiutų santykis

1 USD — 2.59 LT
1 EUR — 3.45 LT

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 04-08-10

PERIODICALS

Redakcijos žodis

Kovą – Moterų istorijos mėnesį – paminėjęs etninis muziejus, įsikūręs Rockford miestelyje, IL (Ethnic Heritage Museum), šį kartą pagerbė lietuvių kilmės Carol Valaitis. Daugiau nei 30 metų Rockford gyvenanti Valaitis, ilgą laiką dirbusi su gabiais studentais, buvusi kalbos patalogijos skyriaus Mercy Hospital direktorė, užaugo lietuviškoje Čikagoje. Vietinių žurnalistų kalbinta trečios kartos lietuvaite teigė esanti labai pagerbta už jos kilmės pripažinimą, kilmės, kuria ji labai didžiuojasi. Rockford etniniame muziejuje tarp lenkų, airių, ispanakalbių, afroamerikiečių bei italų galerijų įrengta ir lietuviško meno paroda. Čia galima pamatyti gintaro, austų juostų, mažų, iš medžio drožinėjų dirbinių.

Vyr. redaktorė Dalia Cidzikaitė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.

Mąžindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiamo. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA

(metams kasdiena, paskelbta) \$250.00
JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klasė: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00
• 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis
Oro paštu

Metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00
Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00
• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis
Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė
redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –
Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

SPORTO

APŽVALGA

FUTBOLAS

Paruošė Ed. Šulaitis

„Lituanica“ sugriebė antrą vietą

Be pralaimėjimo ėjusi „Lituanicos“ („Liths“) komanda salės futbolo turnyre, vykusiame McCook Athletic and Exposition“ patalpoje McCook, IL suklupo baigiamosiose rungtynėse po pratęsimo.

Lietuviai čia rungtyniavo su „Tomayo Financial“ komanda, kurią reguliaraus sezono metu buvo įveikę 5:4. Tačiau praėjusį ketvirtadienį, balandžio 1 d., varžovai atsiteisė ir laimėjo 4:3.

Tai buvo permainingos rungtynės, kurių normalus laikas laimėjo jo neišaiškino, nes rezultatas bus lygus – 3:3. Tada, žaidžiant pratęsimą, laimė nusišypsojo priešinin-

kams ir jie įmušė ketvirtąjį įvartį.

Prieš rungtynių pabaigą, žaidėjams nervuojantis, įvyko nemažas susistumdymas, kurio metu iš aikštės buvo pašalintas vienas lietuvis ir du varžovų žaidėjai. Lietuviams turint vienu futbolininku daugiau pavyko įmušti išlyginamąjį įvartį.

Keista, kad rungtynių pratęsimo vėl buvo leista žaisti visiems (ir prieš tai pašalintiems) žaidėjams, nors taip neturėjo būti.

Laimėtojams čia atiteko 1,500 dol. apdovanojimas, o lietuviai turėjo pasitenkinti 500 dol. (pora šimtų daugiau negu pradinis mokestis), gražia taure ir antros vietos medaliais.

„Lituanicos“ vyrų futbolo komanda po paskutiniųjų 2009 m. rudens rato pirmenybių rungtynių. Nemažai šių žaidėjų žais ir šių metų pavasario rato komandos sudėtyje.

Edvardo Šulaičio nuotr.

Lauko pirmenybės jau čia pat

Kitos savaitės sekmadienį, balandžio 18 d., prasideda „Metropolitan Soccer“ lygos žaidimai lauko aikštėse. Tada įvyks antrojo (pavasario) rato pradžia.

Pirmame rate „major“ divizijoje „Lituanica“ savo aikštėje prie Pasaulio lietuvių centro žais 3 val. p. p. prieš serbų „Belgrade“ komandą. Prieš rungtynes – 1 val. p. p. rungtynias atsarginės vienuolikės.

Šiame rate lietuviai namuose rungtyniaus 5 kartus, nes rudenį pas save žaidė tik 4 rungtynes.

Be jau minėtų rungtynių prieš „Belgrade“ savoje aikštėje „Lituanica“ žais ir prieš „Zrinski“ (balandžio

25 d.), „Schwaben“ (gegužės 16 d.), „Sockets“ (birželio 6 d.) ir „Green White“ (birželio 13 d., kuomet turėtų baigtis pavasario ratas ir 2010–2011 metų pirmenybės).

Nepaisant, kad po rudens rato „Lituanica“ užima paskutinę 10-tą vietą, komandos treneris galvoja, kad lietuvių komanda galėtų išitvirtinti lentelės viduryje. Kaip iš tikrųjų bus, pamatysime birželio mėnesį.

Klubo vadovybė ir žaidėjai tikisi, kad lietuviai sirgaliai gausiai atsilankys bent namuose žaidžiamose rungtynėse ir morališkai palaikys savuosius.

„Fire“ rungtyniaus namuose

Po dviejų pirmenybinių rungtynių išvykoje (vienos pralaimėtos, antros – sužaistos lygiomis) Čikagos „Fire“ profesionalų futbolo komanda balandžio 10 d. 7:30 val. vak. žais namuose – Toyota Park, Bridgeview, IL (Čikagos pietvakarinėje dalyje). Čikagiečių varžovai – San Jose „Earthquakes“ vienuolikė iš Califor-

nia valstijos.

Šioje profesionalų lygoje „New England Revolution“ komandoje žaidžia ir lietuvis iš Vilniaus Edgaras Jankauskas (jo numeris – 10-tas), kurio sutartį su šalia Boston miesto įsikūrusia komanda pasirašė pernai – 2009 m. liepos 1 d.

Lietuvių Fondas ir Pasaulio lietuvių centras kviečia visus golfo mėgėjus dalyvauti ypatingai įdomiame ir skirtingo masto „Liberty Mutual Invitational“ golfo turnyre š. m. birželio 19 d. Old Oak Country Club. „Liberty Mutual Invitational“, stambi draudimo firma, sutiko šį sporto renginį remti. Ruošos darbai, vykdomi bendromis jėgomis, jau įsibėgėjo. Daugiau informacijos paskelbsime ateityje.

ŠALFASS praneša

2010 ŠALFASS Stalo teniso pirmenybės

2010 metų ŠALFASS Stalo teniso pirmenybės įvyks 2010 m. gegužės 1 d., šeštadienį, Cleveland Table Tennis Association, Masonic Building, 3615 Euclid Ave., Cleveland, OH 44115 (4-tas aukštas). Įvažiavimas į automobilių statymo aikštelę ir įėjimas į Masonic Bldg. – iš Euclid Ave. Prie įėjimo pareigūnai nurodys, kur eiti.

Varžybų pradžia – 11 val. ryto. Varžybos vyks tik vieną dieną.

Pirminė programa: Vyrų A (prityrusių) vienetas, Vyrų B (pradedančių) vienetas, Vyrų veteranų vienetas, Moterų vienetas, Vyrų dvejetas, Mišrus dvejetas, Komandinės varžybos (jei bus dalyvių ir pakaks laiko).

Vyrų veteranų amžius bus nustatytas vietoje, atsižvelgiant į dalyvių skaičių ir amžių. Veteranai gali dalyvauti kartu ir vyrų A ir B vienetuose.

Varžybas rengia Cleveland LSK „Žaibas“. Dalyvauti kviečiami visi lietuvių kilmės žaidėjai, 2010 m. užsiregistravę ŠALFASS.

Išankstinė dalyvių registracija, nurodant numatomas dalyvauti rungtis, privalo įvykti **iki 2010 m. balandžio 16 d. imtinai pas Algirdą Bielskų**, 18621 Neff Rd., Room C-208, Cleveland, OH 44119, tel. 216-481-3785; fax: 866-481-8883. e. paštas: vcuirlionis@msn.com

Galutinė dalyvių registracija vyks vietoje varžybų dieną, gegužės 1 d.

ŠALFASS centro valdyba

2010 m. Š. Amerikos lietuvių plaukimo pirmenybės

2010 m. Šiaurės Amerikos lietuvių plaukimo pirmenybės, kurias rengia Cleveland LSK „Žaibas“, įvyks 2010 m. gegužės 1 d., šeštadienį, John Carroll University (JCU) Johnson Natatorium (baseine). JCU adresas: 20700 North Park Boulevard, University Heights, Ohio. Johnson Natatorium yra universiteto šiaurės rytų dalyje, prie South Belvoir Blvd. Įvažiavimas – iš South Belvoir Blvd. Baseinas yra 25 jardų ilgio, turi 6 linijas.

Registracija ir apšilimas – nuo 5 val. p.p. **Varžybų pradžia** 5:45 val. p. p.

Varžybos vyks šiose klasėse: vyrų ir moterų (17–24 metų), senjorų vyrų ir moterų (25 m. ir vyresnių), berniukų ir mergaičių – 15–16 metų, 13–14 m., 11–12 m., 9–10 m., 7–8 m. ir 6 metų ir jaunesnių. Klasifikacija – pagal dalyvio amžių varžybų dieną.

Programa apima visus stilius. Šuolių į vandenį ir estafečių nebus. Dalyvauti kviečiami visi lietuvių kilmės plaukikai.

Išankstinė dalyvių registracija iki 2010 m. balandžio 16 d. imtinai pas Pilypą Tarašką (30054 Truman Ave., Wickliffe, OH 44092; tel.: 440-944-6112; fax: 866-481-8883; el. paštas: ptaraska@yahoo.com)

Neveluokite registruotis! Jei vėluojate, praneškite P. Taraškai telefonu, faksu ar el. paštu.

ŠALFASS centro valdyba

KOVA SU KORUPCIJA PARTIJOSE DAR NEPRASIDĖJO

SAULIUS SPURGA

Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininkas Arvydas Anušauskas pačiu laiku padarė pareiškimą apie tai, kad Lietuvoje nusikalstamu būdu įgytos lėšos naudojamos ir siekiant daryti politinę įtaką. Tačiau kol kas neaišku, ar tikslus reiškinių įvardijimas atvers kelius tinkamai gydyti.

Pastaruoju metu į teisės sauginkų tinklus vis dažniau įkliūva stambios žuvelės. Įtarimai, mesti garsiam bankininkui ir diplomatui Marijonui Visokavičiui, atskleidžia, kiek yra ištrintos moralės ribos. Kovo 30 dieną suimtas Lietuvos pašto generalinis direktorius Andrius Urbonas. Kovo 18 dieną įtarimai kyšininkavimui pareikšti Kauno teritorinės ligonių kasos direktoriui Virgilijui Šiaudikiui, o sausio mėnesį įtarimai dėl piktnaudžiavimo – Valstybinės ligonių kasos direktoriui Algiiui Sasnauskui. Vasario mėnesį įtarimai dėl kyšio paėmimo ir piktnaudžiavimo pareikšti Birštono merei Nijolei Dirginčienei. Vasarį nuteistas buvęs sveikatos apsaugos viceministras Artūras Skikas už kyšio reikalavimą liberal-centristų partijai. 2009 metų pabaigoje dėl galimo kyšininkavimo su laikyti Panevėžio vicemerą Kastytis Vainauskas, Panevėžio miesto savivaldybės administracijos direktorius Stasys Karčinskas, tarybos narys Tomas Tarulis.

Kur yra didžiausia bėda – ar tai, kad partijos oficialiai gauna pinigų iš įvairių bendrovių (...), ar juodoji partijų buhalterija, niekur neapskaitomi politikų gaunami pinigai?

Šį sąrašą būtų galima tęsti. Galbūt jis liudija tam tikras teisės saugos įstaigų darbo bruožus, prezidente tapus Daliai Grybauskaitei. Kita vertus, minėti veiksmai gali pasirodyti menki, palyginti su įtarimais, kuriuos girdime kiekvieną dieną, tačiau lieka neaišku, ar jie tiriami ir ar bus ištirti (pavyzdžiui, Vilniaus – Europos kultūros sostinės ar Ignalinos atominės elektrinės uždarymo galimi iššvaistymai ar net grobimai).

Seimo nario Lino Karaliaus paklydimai egzotiškose šalyse prasidėjo kaip pikantiškas nuotykis. Tačiau L. Karaliui atsidūrus po žurnalistų didinamuoju stiklu atsiskleidė idomių korupcinių požiūrių dalykų. Pasirodo, net ir eilinis veikėjas, koks buvo L. Karalius iki tapdamas Seimo nariu, gali skristi nuo vieno įtartino projekto prie kito it bitelė nuo žiedo prie žiedo, nepateikdamas jokių atsiskaitymų ir nepagrįsdamas sąskaitų.

Seimo komiteto pirmininkas A. Anušauskas palietė skaudžią temą,

siedamas politines partijas ir kontrabandą. Tačiau teisi ir opozicija, atkreipdama dėmesį, jog valdančioji koalicija iki šiol nesiėmė beveik jokių darbų tobulindama kovos su korupcija ir kontrabanda sistemą. Ir 2009, ir 2010 metais kova su korupcija įvardyta kaip antrasis svarbiausias Vyriausybės uždavinys, tačiau savo pačios programos Vyriausybė, matyt, neranda laiko atsiversti.

Kova su korupcija turėtų prasidėti nukreipiant žvilgsnį į aukščiausią valstybės lygmenį, visų pirma – į politines partijas. Daugybė politinių partijų finansavimo tvarkos spragų bado akis. Pavyzdžiui, neaišku, kas konkrečiai partijose atsako už finansavimo pažeidimus, nėra institucijos, kuri prižiūrėtų partijų finansavimą, nenustatyta, ką daryti, jei rimti pažeidimai išaiškėjo po rinkimų, ir t. t. Užtaisyti šias spragas – ne taip jau sudėtinga. Demokratinės pasaulio valstybės šioje srityje yra sukaupusios daug patirties. Tačiau akivaizdu, kad nieko nenorima girdėti. Į korupciją nežvelgiama sistemškai, o keliamos atsitiktinės, chaotiški įstatymų pasiūlymai.

Toks yra ir A. Anušausko pasiūlymas uždrausti partijas finansuoti juridiniams asmenims. Tai – mintis, nuvedanti šalikelėn nuo tikrosios problemos. Kur yra didžiausia bėda – ar tai, kad partijos oficialiai gauna pinigų iš įvairių bendrovių (aišku, gali pasitaikyti, jog dalis šių lėšų yra išplauti nešvarūs pinigai), ar juodoji partijų buhalterija, niekur neapskaitomi politikų gaunami pinigai? Ar nėra paradoksalu siūlyti uždrausti partijas finansuoti juridiniams asmenims, kai teisės saugos institucijos nesugeba (ir, atrodo, net dorai nemėgina) ištirti garsių atvejų, kur suabejota, ar tikrai fiziniai asmenys – pensininkai ir socialiai remtini piliečiai – galėjo skirti dideles sumas politikams remti? Draudimas politines partijas finansuoti juridiniams asmenims neužkirs kelio nešvariems pinigams.

Darbų, kurie būtini partijų finansavimo skaidrumui užtikrinti, – daugybė, o draudimas partijas finansuoti juridiniams asmenims – tik viena iš sudedamųjų dalių. Reikėtų dar atminti, kad partijoms skiriamas įvairių verslo bendrovių finansavimas daugelyje valstybių laikomas reikšminga demokratinio proceso dalimi. Tai yra akstinas partijoms bendrauti su įmonėmis, aiškintis jų interesus ir poreikius, o oficialiai paskelbti ir įteisinti partijų ir verslo piniginiai santykiai kelia kur kas mažiau problemų nei sandėriai „po kilimu“. Šis mechanizmas sudaro sąlygas iškilti naujoms dinamiškoms politinėms jėgoms, o „suplanuotas“ finansavimas baigiasi sąstingiu.

Lietuvoje politinės partijos ir taip gerokai atitrūkusios nuo visuomenės, o dabar jos svajoja gauti nuolatinį finansavimą vien iš valstybės biudžeto. Tai sukurtų joms niekuo nepateisinamas šiltnamio sąlygas.

„Lietuvos žinios“

Saulius Spurga – žurnalistas, Mykolo Romerio universiteto lektorius, sekretorius.

Piliečiu negimstama, juo tampama

EDMUNDAS SIMANAITIS

Politinių kalinių ir tremtinių sueigose, susirinkimuose, suvažiavimuose teko ne kartą girdėti nusiskundimų ir priekaištų nūdienos jaunumenei, kuri nesidomi išvis ar nepakankamai domisi Tėvynės praeitimi, o ypač Laisvės kovų istorija, Atgimimo meto įvykiais.

Lietuvos piliečiu negimstama, o tampama. Pirmąjį supratimą apie pareigas ir asmeninę atsakomybę bei visuomenės tradicijas vaikai gauna šeimoje. Šios temos šiame rašinyje nenagrinėsiu. Kiek žinau, Tėvynės Laisvės kovų istorijos kursas yra vidurinių mokyklų ir gimnazijų programose. Pedagogų pastangos, ugdant auklėtinių tautinę savimonę ir pilietinio pareiškimo sampratą, vertintinos teigiamai. Apsilankęs keliose vidurinėse mokyklose ir gimnazijoje tuo įsitikinau. Tačiau žinant, kad politinių kalinių ir tremtinių bendruomenės tolydžio mažėja, norėčiau atkreipti tėvų bei pedagogų dėmesį į vieną dar retai išnaudojamą galimybę ženkliai pataisyti padėtį.

Tikriausiai vargu ar rastume Lietuvoje šeimą, kurios nariai ar giminaičiai okupacijos metais vienaip ar kitaip nebūtų patyrę represijų, persekiojimų, suvaržymų, orumo žeminimo ir patyčių. Deja, amžius, ligos, badmečio pasekmės ir katorginis darbas taigoje ar anglies kasyklose trumpina gyvenimą. Jau dvidešimt metų pagal galimybes naudojames atkurto valstybingumo laisvėmis ir teisėmis, jausdami atsakomybę už savo šalies ateitį. O atsakomybė už Tėvynės rytojų pamažėle pereina jaunėms kartoms. Nukentėjusių nuo okupacijos piliečių visuomeninės organizacijos galėtų į savo ataskaitinius susirinkimus, suvažiavimus, šventinius minėjimus kviestis jaunimo organizacijų atstovus, pavyzdžiui, jaunuosius šaulius, skautus, jaunlietuvių, krikščionių-demokratų ir t. t.

Todėl planuojant tokius renginius, derėtų suteikti jaunimui aktyvaus dalyvavimo vaidmenį. Vyresniųjų klasių moksleiviai puikiai padarytų trumpą pranešimą sutarta tema, pavyzdžiui, apie vietinius įžymius asmenis: pasipriešinimo dalyvius, pasidarbavusius Sąjūdžio veikloje, kultūros ar savivaldos baruose ir pan. Jaunieji dainininkai ar šokėjai galėtų surengti muzikinį-meninį pasveikinimą. Tačiau svarbiausia būtų leisti jaunimui pasijusti lygiaverčiais renginio dalyviais kurioje nors srityje. Reikia tikėtis, kad jaunieji svečiai, klausydami pagrindinio pranešimo arba atsakingo valstybinės valdžios pareigūno kalbos, alsuos ta pačia susirinkimo nuotaika ir pajus vyraujančią dvasią. Žinoma, varginti jaunimo užsitęsusiame susirinkime netiktų.

Teko girdėti, kad 1941 m. Birželio sukilėliai, retėjant gretoms ir silpnėjant sveikatai, buvo pasitelkę mokyklinio jaunimo, kuris išradingai ir sklandžiai atliko bemaž visą organizacinį renginio darbą. Tuo buvo patenkintos abi pusės. Todėl siūlau palaikyti ryšį su viena kita konkrečia mokykla. Tada rastųsi natūraliai susiklostantis kalendorius švęsti šventes ar minėti vienas ar kitas dienas rezistentų renginyje su svečiais iš mokyklos, o į mokyklos susirinkimą pakviesti vieną kitą partizaną, laisvės kovotoją, tremtinį, politinį kalinį. Tačiau reikėtų atminti, kad jaunuoliai nemėgsta pamokslavimo, peikimo ar aštrios kritikos. Bet labai aukštai vertina, kai jaunimo veikla domimasi ir negailima padėrinančio, vertinančio, dėkojančio žodžio.

Kita vertus, žiniasklaida nelikdama tokių renginių nuošalėje, atliktų papildomą teigiamą pilietinės savivokos stiprinimo vaidmenį. Savo ruožtu moksleivių ir garbaus amžiaus karių savanorių ar sugrįžėlių iš Sibiro bendros nuotraukos šeimų albumuose liktų kaip gyvosios kartų istorijos liudytojos.

Pabaigai citata iš unikalaus 1991 metų istorinio dokumento – Sąjūdžio manifesto „Laisvas pilietis – tai žmogus nebesukaustytas baimės, kad valstybė nesugebės apginti jo teisės į normalų gyvenimą, į laisvę ir nuosavybę, Tai žmogus, suprantantis, kad valstybė turi tiek galios ir įgaliojimų kiek jis, būdamas visuomenės nariu, jai deleguoja.”

Popietė Prezidentūroje, skirta šeimoms, 2010 m. sausio 24 d.

www.president.lt

Graži Dariaus ir Girėno atminimo lentos istorija

AURELIJA DOBROVOLSKIENĖ

Tikrai graži dovana Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo 20-čiui buvo Dariaus ir Girėno atminimo lentos sugražinimas į Midway oro uostą Čikagoje ir jos atidengimas „Concourd A“ atvykimo salėje. Ačiū Lietuvos Respublikos generaliniam konsulatui Čikagoje, Dariaus ir Girėno komitetui ir kitoms organizacijoms, atlikusioms tikrai didelį ir prasmingą darbą. Smagu, kad ji nepasimetė tarp gausių gretimoje erdvėje sukauptų roдиниų, skirtų Antrojo pasaulinio karo veteranams, o turi savo atskirą, kampu pasuktą sienelę ir atsiveria prieš einančių iš lėktuvų keleivių akis net nepasukus galvos.

Daug žmonių prisidėjo prie šios ypatingos šventės. „Draugo“ laikraštyje buvo bandyta padėkoti visiems, daugiau ar mažiau padėjusiems sulaukti tos kiekvienam lietuviui pasididžiavimą keliančios akimirkos. Ilgame sąraše pasigedau Jono Daraškos pavardės. O „Amerikos lietuvių“ (2010 m. kovo 20 d., nr. 12) perskačiau, kad jis Dariaus ir Girėno atminimo lentą atrado atsitiktinai. Aišku, tai tik apmaudžios klaidos. J. Daraška buvo įvertintas ir apdovanotas drauge su kitais, bet jaučiu pareigą parašyti, kokia buvo šios gražios istorijos pradžia.

2008-jų metų pradžioje Amerikos lietuvių ir inžinierių sąjunga (ALIAS) gavo iš Lietuvos aviacijos muziejaus laišką su prašymu padėti renkant medžiagą Jono Čepo kuriamam filmui „Lithuanikos' didvyriai amžinai gyvi“, skirto lakūnų skrydžio ir žūties 75-sioms metinėms.

ALIAS pasikvietė į talką Arvydą Reneckį, padarėme planą surasti visus galimus archyvus ir nufilmuoti su lakūnais susijusias vietas JAV, tarp jų ir atminimo lentą Midway oro uoste Čikagoje. Nors ir ne viskas būtų buvę panaudota filme, bet Aviacijos muziejui tai būtų buvusi vertinga dovana. Žinojome, kad 1993 metais iškilmingai, net dalyvaujant tuometiniam Illinois valstijos gubernatoriui, atidengta lenta rekonstruojant

oro uostą buvo nukabinta. Sklido įvairūs gandai apie jos buvimo vietą, net kad ji ir vėl kabo. Deja, tai buvo tik gandai. Lentos nepavyko nufilmuoti. Ir ne tik jos. Lietuvių Fondui nepaskyrus paramos, teko atsisakyti dalies sumanymų. Kai su A. Renekiu, ieškodami archyvų apie lakūnus, lankėmės Balzeko lietuvių kultūros muziejuje, užsiminėme Vilniaus-Čikagos susigiminiavusių miestų prezidentui Stanley Balzekui, Jr., kad reikia kreiptis į oro uosto vadovybę dėl lentos suradimo ir grąžinimo į jai tinkamą vietą atnaujintame oro uoste.

Apie dingusią lentą pasikalbėjome ir su ALIAS veteranu, buvusiu „Technikos žodžio“ redaktoriumi, lakūnu Vytautu Pesecku. Nutarus, kad ieškoti lentos oficialiais kanalais bus per ilgas kelias, jam kilo mintis kreiptis į Beverly Shores dažnai besilankantį lakūną Joną Darašką. Jis net 35-rius metus turėjo verslą Midway, remontavo ir pardavinėjo lėktuvus. Šiuo metu jis jau pensininkas, jo lėktuvus, kuriuo vis dar paskraido, yra angare Indiana valstijoje. Ir jo verslas, nors jau mažesnis, persikėlė ten. J. Daraška parūpina detales amerikietiškos gamybos lėktuvams Lietuvoje. Jo ryšiai su Midway oro uostu nėra nutrūkę, ir jis mielai apsiėmė mums padėti. Kas geriau galėtų žinoti, kur ieškoti dingusios atminimo lentos? Juk jis buvo Dariaus-Girėno transatlantinio skrydžio 60-jų metinių paminėjimo komiteto, kurio rūpesčiu 1993 m. lenta buvo iškabinta, narys. Ir neapsirikome. Po kurio laiko V. Peseckas sulaukė J. Daraškos skambučio su gera žinia – dulkėta, visų užmiršta ir apleista lenta surasta stalių sandėliuose.

Apsidžiaugėme ir pradėjome rūpintis, kaip ne itin išvaizdžią seną lentą būtų galima pagyventi ar iš viso pakeisti. Tarėmės su Aviacijos muziejumi Lietuvoje. Kauno aviacijos veteranų sąjungos pirmininkas Saulius Prialgauskas atsiuntė dailininko Valdo Bubelevičiaus ir architekto Jono Anuškevičiaus sukurtos atminimo lentos su bareljefu pasaulinio garso XIX a. geologui Ignui Domeikai

Jonas Daraška, Dariaus-Girėno transatlantinio skrydžio 60-jų metinių paminėjimo komiteto, kurio rūpesčiu 1993 m. lenta buvo iškabinta, narys.

Ligijos Tautkuvienės nuotr.

nuotraukas, kurios mums padarė labai gerą įspūdį. Lenta 2002-siais, UNESCO paskelbtais Ignoto Domeikos jubiliejiniais metais, buvo iškabinta La Serenos universitete Čileje ir prie Bazilijonų vienuolyno vartų Vilniuje.

Netrukus sulaukėme skambučių iš Ernesto Lukoševičiaus ir LR gen. konsulato Čikagoje. Dariaus ir Girėno komitetas pasigedo lentos, kai planavo 75-jų metinių proga padėti prie jos gėlių. Lenta jau buvo surasta, dabar reikėjo pasirūpinti jos iškabinimu. Apsidžiaugėme jų entuziazmu ir ryžtu, neabejojome, kad atminimo lenta Dariaus ir Girėno skrydžio 76-ioms metinėms jau kabos oro uoste. Bet nebuvo taip paprasta. Teko nugaleti daug biurokratinių kliūčių, kol 2009 m. rugsėjo 21 d. įvyko pirmas lietuvių susitikimas su oro uosto valdžia. Į jį Valentinus Ramonis, „Lithuanian Heritage“ žurnalo redaktorius, jubiliejinio 1993 m. minėjimo organizacinio komiteto pirmininkas, atnešė senojo, skulptoriaus R. Mozoliausko daryto projekto kopiją. Be abejonės, istoriškai teisingiau būtų panaudoti senąjį projektą, kuris tada pasimetė ir liko neįgyvendintas. Svarbiausia, buvo gautas lietuvių delegaciją priėmusios Aviacijos departamento Midway oro uoste vadovės Erin O'Donnell žodinis sutikimas pakeisti esamą lentą nauja. Dariaus ir Girėno komitetas iš karto po iškilnių pradėjo tuo rūpintis.

Reikia padėkoti Aviacijos muziejui ir ypač J. Čepui, ne tik leidusiam Ramūnui Astrauskui panaudoti jo filmą „Lithuanikos' didvyriai amžinai gyvi“, ruošiant filmuotą me-

džiagą parodyti oro uoste iškilnių metu, bet ir atsiuntusiam papildomų archyvinų nuotraukų bei Dariaus angliškai pasakytos kalbos prieš pakylant pilną įrašą. Šiuo metu J. Čepas renka medžiagą savo naujam sumanymui – dokumentiniam filmui apie lakūną Feliksą Vaitkų.

Bet didžiausios padėkos ir pagarbos nusipelnė Illinois lietuviai bei Dariaus ir Girėno skrydžio 60-tųjų metinių minėjimo komitetas – Valentinus Ramonis, Stanley Balzekas, Jr., Stasys Briedis, Tadas Bukaveckas, Jonas Daraška ir Edmundas Jasiūnas – už jų puikų sumanymą ir jos įgyvendinimą 1993 metų liepos 17 d. Kaip be Vasario 16-osios nebūtume turėję Kovo 11-osios, taip be šių lietuvių patriotinio polėkio prieš 17 metų nebūtų ir mūsų šiųmetinės šventės.

...

Ta pačia proga noriu pataisyti spaudoje kartojamą klaidą dėl mano pareigų ALIAS. Valdyboje esu nuo įstojimo į Sąjungą 1996 m. Pradžioje buvau vicepirmininkė, 2004–2005 m. kopirmininkė, o 2005 m. lapkričio mėn., atsistatydinus dabartiniam garbės pirmininkui Teodorui Rudaičiui, perėmiau pirmininkės pareigas, kurias einu iki šiol. Iš tikrųjų su ALIAS mane sieja senesni ryšiai – ALIAS Čikagos skyriui priklausė, o 1969 m. ėjo pirmininko pareigas mano a. a. tėvelis, chemijos inžinierius Romanas Šiaudikis. Kai 1972 m. rudenį lankiausi pas jį Čikagoje, vyko ALIAS golfo turnyras, ir a. a. Albertas Kerelis tėvelio laimėtą taure man įteikė, sakydamas, kad tėvelis ją laimėjo mano garbei.

ALIAS valdybos nariai prie Dariaus ir Girėno atminimo lentos Midway oro uoste Čikagoje (iš dešinės): garbės pirmininkas Teodoras Rudaitis, sekretorė Vilma Jarulienė, pirmininkė Aurelija Dobrovolskienė.

Iš A. Dobrovolskienės asmeninio albumo.

MARGUTIS II LIETUVIŲ RADIO LAIDOS

Per WCEV radijo stotį 1450 AM banga
kiekvieną vakarą nuo 8 val. v. iki 8:45 val. v.
klauskite seniausios Amerikoje
lietuviškos radijo laidos

Tel. 773-476-2242

AMERIKOS LIETUVIŲ RADIO LAIDAS GALITE GIRDĖTI
INTERNETU www.wcev1450.com

BEISBOLAS

Vilniečiai beisbolininkai vis dar vieši California valstijoje

EDVARDAS ŠULAITIS

Praėjusį kartą trumpai rašėme apie Vilniaus „Sporto vilkų“ beisbolo klubo jaunųjų (11–12 metų) beisbolininkų atvykimą į California valstiją ir jų pirmuosius pasirodymus šiame krašte.

Vilniečiai į JAV atskrido kovo 27 d. vėlai vakare ir bus iki balandžio 10-osios. Iš viso atvyko 14 jaunųjų beisbolininkų, tarp jų – ir viena mergina: Marius Balandis; Nomeda Neverauskaitė; Karolis Jonaitis; Matas Jonaitis; Titas Vodzinskas; Napalis Grigas; Antanas Gerasimavičius; Arnas Aukštuolis; Viktoras Ratkevičius; Arūnas Labanauskas; Domantas Bastys; Lukas Pupininkas; Lukas Paškevičius; Romantas Trumpa.

Komandos trenerė – Irutė Juršėnaitė. Taip pat atvažiavo ir Vilniaus jaunimo („Little League“) prezidentė Diana Pupininkienė bei vadovas Virmidas Neverauskas, kurio sūnus mums siunčia žinias apie vilniečių pasirodymus.

Pradžioje San Diego, vėliau – Los Angeles

Lietuvių beisbolo entuziastų grupė iš pradžių rungtyniavo San Diego mieste ir jo apylinkėse. Atskridę į California kovo 27-ąją jau kitą dieną vilniečiai žaidė dvi rungtynes, kurių pirmąsias pralaimėjo 5:0, o antrąsias laimėjo 3:1. Trečioje iškovota pergalė net 12:6. Ketvirtame susitikime vėl laimėta 8:5.

Kaip rašo V. Neverauskas, San Diego „Little League“ turi apie 600 žaidėjų, o Vilniuje geriausiu atveju jų galima priskaičiuoti apie šimtinę. Tad amerikiečiai turi žymiai didesnę pasirinkimą, ypač tarp metikų, kurie dažniausiai ir nulemia pergalę.

Savaitę svečiai praleido San Diego ir jo apylinkėse, kur ne tik žaidė, bet ir važinėjo po įdomesnes vietas. Šeimose, kuriose vilniečiai apsiėjo, jie buvo gražiai globjami, nuo šeiminių bei jų palaikomų komandų gavo dovanų.

Atvyko į Mission Viejo apylinkes

Po savaitės vilniečių delegacija pajudėjo Los Angeles link, kur žaidė prieš Mission Viejo apylinkės komandas. Pirmąsias rungtynes lietuviai laimėjo 7:4, tačiau antrame susitikime teko patirti triuškinantį pralaimėjimą (2:12). Šį kartą gerai sužaidė tik Matas Jonaitis, nors nema-

žai vilčių dėta ir į Marių Balandį, Karolį Jonaitį, Nomedą Neverauskaitę ir Luką Pupininką. Tačiau taip jau, matyt, buvo lemta, o ir varžovų komanda buvo stipresnė.

Per Velykas – šv. Mišios ir dvi rungtynės

Velykų sekmadienį gana daug vilniečių su šeimaininkais ėjo į bažnyčią, o vėliau rinkosi į aikštę pasikalbėti ir pasitreniruoti. Prasidėjus rungtynėms (prieš jas nuskambėjo JAV ir Lietuvos himnai), amerikiečiai išsiveržė į priekį 5:0. Išėjus pirmai mitei N. Neverauskaitei ir pasirodžius K. Jonaičiui, rezultatas tapo lygus 5:5. Tada vilniečiai pelnė dar 8 taškus, o varžovai turėjo pasitenkinti tik keliais. Laimėta 12:9.

Po trumpos pertraukos pradėta antra kova prieš „Tjeras Creek“ komandą. Nors varžovai pelnė 5 taškus, mūsų žaidėjai atsakė septyniais. Bet vėliau šeimaininkai, pasinaudodami net 7 lietuvių klaidomis, iškovojo dar 9 taškus. Ši amerikiečių komanda savo pajėgumu išsiskyrė iš kitų.

Nupirko dovanų už 4,000 dolerių

„Tjeras Creek“ komandos gerbėjas lietuvis nusivedė į vietinę sporto parduotuvę ir nupirko prekių už 4,000 dolerių. Kiekvienam žaidėjui teko po sportinį krepšį, striukę, marškinėlius. Taip pat gauta 10 naujų pirštinių, 3 lazdos, 4 šalmai ir dar kai kurių smulkesnių daiktų. Apie šį geradarį parašysime vėliau.

O dabar iki balandžio 10-osios, kol vilniečiai pajudės namų link, dar laukia ne vienerios rungtynės. Ir apie tai parašysime jau kitą kartą.

Nuotr. iš „Sporto vilkų“ albumo.

LIETUVIS AMERIKOJE GARSĖJA KAIP VANDENSVYDŽIO ŽAIDĖJAS

EDVARDAS ŠULAITIS

Šiuo metu Amerikos žemyne dabar studijuoja ir įvairiomis sporto šakomis užsiima daug Lietuvos studentų. Kai kuriose jų (ypač krepšinio) jaunimo turime tikrai nemažai.

Tačiau iki šiol dar nebuvo girdėję, kad JAV žemėje studijuotų ir sportuotų vandensvydininkas iš Lietuvos.

Tai Kaune gimęs ir augęs Edgaras Asajavičius (tėvai Lorena ir Anatolijus), šiuo metu jau antri metai rungtyniaujantis Loyola Marymount University Los Angeles vandensvydžio rinktinėje. Lietuvis, 2008 m. baigęs „Žemynos“ vidurinę mokyklą, jau tų metų rudenį pasižymėjo WWPA naujokų varžybose (jis savo universiteto komandai pelnė 49 įvarčius, atliko 16 sėkmingų perdavimų (antras pagal skaičių savo komandoje) ir 22 kartus perėmė kamuolį, patekdamas į „All-Star“ rinktinę. Pasiėmęs sezonui universitete, Edgaras rungtyniavo vasaros lygose Vokietijoje ir Baltarusijoje.

Lietuvis kalba keturiomis kalbomis ir kaip pagrindinę studijų kryptį yra pasirinkęs prekybos mokslus.

Seka tėvo pėdomis

E. Asajavičius į palyginti nepopuliarią sporto sritį – vandensvaidį – pateko sekdamas tėvo pėdomis. Jo tėvas Anatolijus buvo daugkartinis Lietuvos vandensvydžio nugalėtojas.

Tėvas dar dešimtmetį Edgarą atvedė pas savo trenerį Liudą Putrimą ir pasakė, kad šis sudomintų jį

vandensvydžiu. Berniukui ši sporto šaka patiko ir šio trenerio grupėje jis treniravosi iki 18 metų. Vėliau vaikas ėmė domėtis galimybėmis užsienyje. Iš pradžių nuo 2006 m. išvyko į Vokietiją. Lietuvoje atstovavo jaunių rinktinėi, o ten – klubui. Tačiau Vokietijos klube kilus nesutarimui tarp trenerių, lietuvis pradėjo ieškoti kitų galimybių.

Edgaras Asajavičius

Labai greitai mūsų žaidėjas gavo pasiūlymą žaisti Amerikos studentų komandoje ir 2005 m. atsidūrė minėtame universitete Los Angeles mieste. Čia jau antrus metus studijuoja tarptautinį verslą bei psichologiją ir daug laiko skiria vandensvydžiui. Greitai išmoko anglų kalbą ir susirado draugę iš Brazilijos, su kuria draugauja antrus metus.

Edgaras į Lietuvą dabar grįžta retai, tik per Kalėdų atostogas ir vasarą. Jis apgailestauja, kad nėra galimybės suformuoti gerą vyrų vandensvydžio komandą ir žaisti tarptautinėse rungtynėse už Lietuvą. Lietuvis yra tikras Lietuvos patriotas ir norėtų dalyvauti lietuvių rinktinėje. Tačiau maža vilčių, kad Lietuva artimiausiu metu sudarys pajėgią vyrų komandą.

Laiškai, nuomonės, komentarai

Rašykite mums el. pašto adresais: redakcija@draugas.org dalia.cidzikaite@gmail.com

KETURI „KODĖL“ KLAUSIMAI

Romualdas Kriauciūnas įdomiai neseniai rašė savo skiltyje apie „tą nelemtą“ klausimą „Kodėl?“ Bet aš norėčiau gauti „lemtus“ atsakymus iš redakcijos ar kitų ekspertų.

1. **Kodėl** „Draugas“ – vienintelis laikraštis pasaulyje, kuris neturi ar nenaudoja dolerio ženklo – \$? Net ir arabai jį naudoja.

2. **Kodėl** „Spyglių ir Dyglių“ skyrius pasirodo tik kas kelis mėnesius, o ne kas savaitę? Juokų pilna – kitam užtenka tik į veidrodį pasižiūrėti!

3. **Kodėl** bandoma „Draugą“ pa-

versti elektroniniu? Toks galėtų būti tik priedas, bet ne popierinio „Draugo“ pamaina. Elektroninio „Draugo“ į kišenę neįsidėsi, silkių su juo nesuvyniosi ir ant kanarėlės narvelio nepaklosi.

4. **Kodėl** prašant aukų vis duodamas tik kažkokios elektroninės sąskaitos numeris, o ne vardas, pavardė ir adresas pašto, kur siųsti? Ką aš turiu rašyti: „Pay to the order 713756957“? Ir tada, kur siųsti? Daug kas neturi el. pašto.

Charles (Karolis) Ruplėnas
Chicago, IL

PABŪKIME SVEIKI, PADEDAMI N. NAUSĖDIENĖS

Kol mūsų traukinys neatvyko, pabūkime sveiki. Jei būsime sveiki, būsime linksmi ir laimingi. O tokiais būti mums padeda Nijolės Nausėdienės straipsniai. Aš, paėmusi „Draugą“ į rankas, pirmiausia ieškau jos straipsnio.

N. Nausėdienė surenka naująsias medžiagas. Visi jos patarimai – „auksiniai“. Kiek ji sėdi prie kompiuterio, kiek ji skaito naujausios informacijos, kad mus visus informuotų?

Ji rūpinasi mumis kaip rūpestinga mama savo vaikais.

Dėkui Nijolei, kuri dėl mūsų visų dirba. O mums belieka jos straipsnius perskaityti sveikai save globoti. Rašykite kuo dažniau. Mes laukiame Jūsų straipsnių. O jei galite, atvykite visam laikui į mūsų bendruomenę. Tokių žmonių – energingų, išmintingų – visiems ir visur reikia.

Jolanta Rymantienė
St. Pete Beach, FL

Apsilankykite internetinėje „Draugo“ svetainėje
www.draugas.org

Pakeistas dujotiekio projektas

Šiaurės Europos dujotiekis tiesiogiai sujungs Rusiją ir Vokietiją, aplenkiant Baltijos šalis. **SCANPIX** nuotr.

Maskva, balandžio 8 d. (BNS) – Šiaurės Europos dujotiekį tiesianti bendrovė „Nord Stream“ sutiko pakeisti dujotiekio dalį, eisiančią Vokietijos teritoriniuose vandenyse, skelbia leidinys „Focus“. Toje vandens dalyje vyksta Vokietijos laivyno kariniai mokymai.

Keisti projektą reikalavo ir Lenkijos verslininkai, teigę, kad dujotiekis trukdys įplaukti į pasienyje su Vokietija esantį Svinoustjės uostą dideliems laivams su gilesne 15 metrų grimzle.

Galiausiai „Nord Stream“ sutiko 47 kilometrų ilgio dalį Baltijos jūros dugne įkasti giliau. Taip dujotiekis bus apsaugotas nuo galimų pažeidimų.

Šiaurės Europos dujotiekį tiesia 2005 metais įsteigta bendrovė „Nord Stream“, kuriai buvo pavesta suprojektuoti, nutiesti ir naudoti magistralinį Šiaurės Europos dujotiekį. Bendrovės akcininkėmis yra „Gazprom“ (51 proc. akcijų), „Wintershall Holding“ (20 proc.), „E. On Ruhrgas“ (20 proc.) ir „N. V. Nederlandse Gasunie“ (9 proc.).

1,223 km ilgio Šiaurės Europos dujotiekis tiesiogiai sujungs Rusiją ir Vokietiją, aplenkiant Baltijos šalis. 2009 m. bendrovė „Nord Stream“ gavo visų šalių, per kurių teritorinius vandenį eis dujotiekis, leidimus tiesiti vamzdyną.

Britai kovos su imigrantais

Vilnius, balandžio 8 d. (Lietuvians.com) – Didžiojoje Britanijoje nuspręsta griežti griežtų priemonių prieš namų neturinčius imigrantus, kurių daugelis yra iš Rytų Europos. Paruoštas projektas, pagal kurį imigrantai bus verčiami arba susirasti darbą, arba vykti namo.

Jungtinės Karalystės pasienio agentūros tikslas yra sumažinti skaičių atvykėlių iš Rytų Europos, kurie, neturėdami darbo, gyvena parkuose, kaimuose.

Su didele darbo neturinčių imigrantų problema susidūrė Piterboro miestas. Šiame mieste, kuris garsėja mišria gyventojų sudėtimi, yra nemažai atvykėlių iš Lietuvos – manoma, kad jų čia yra apie 2,000. Būtent čia bus pradėta taikyti naujoji tvarka. 27 imigrantai, kurie gyvena šia-

me mieste lauke, jau perspėti susirasti darbą, priešingu atveju jiems gresia deportacija. Pareigūnai perspėjo imigrantus, kad pagal Europos Sąjungos (ES) įstatymus atvykėliai, nedirbę svečioje šalyje pastaruosius tris mėnesius, gali būti išsiųsti namo.

„Žmonės turi dirbti, mokytis ir pasirūpinti savimi, priešingu atveju mes tikimės, kad jie grįš namo“, – teigė vienas pareigūnas.

Pareigūnai teigia, kad didelė dalis iš gatvėse gyvenančių benamių yra atvykėliai iš šalių, kurios į ES įstojo po 2004 m. Pranešama, kad gyvenantiems gatvėje imigrantams bus suteikiama informacija, kur jie gali rasti darbo ar išsinuomoti būstą.

„Kuo greičiau šie žmonės susiras darbą arba grįš namo, tuo geriau jiems bus“, – teigė pareigūnas.

Lėktuvai skraido pustuščiai

Vilnius, balandžio 8 d. (Lietuvians.com) – Šiuo metu tiesioginių skrydžių skaičius Lietuvoje yra gero, kai didesnis nei ekonomikos pakilimo metais, tačiau nemažai lėktuvų dėl žymiai sumažėjusio turistų srauto skraido pustuščiai. Dėl šios priežasties baiminamasi, kad tiesioginių skrydžių skaičius rudenį gali sumažėti.

„Lėktuvų užpildymas per pirmus tris šių metų mėnesius yra 30 proc. mažesnis nei prieš metus. Jie kartais skrenda pustuščiai“, – sakė susisieki- mo ministras Eligijus Masiulis.

Skrydžių bendrovių atstovai aiškino, kad kai kurie lėktuvai skraido pustuščiai todėl, kad smarkiai sumažėjo turistų srautas. Bene vieninteliai populiarūs skrydžiai yra į Londoną ir į Dubliną, kur vyksta nemažai no-

rinčių uždariauti lietuvių. „Problema yra ta, kad nepritraukiame turistų srauto“, – sakė skrydžių bendrovių vadovai.

Anot jų, būtina rasti priemonių, kurios priviliotų užsienio turistų į Lietuvą. „Turistus bandome pritraukti per kultūrą, per gamtą, per alų, per krepšinį. Gražu, bet kiekviena Europos šalis turi ir kaimo turizmą, ir alų, ir kultūrą“, – sakė „air-Baltic“ atstovas Tomas Vizgirda.

Taip pat, jo teigimu, reikėtų nutarti, ką norime pritraukti į Lietuvą. „Turime apsispręsti: ar pensininkus, ar šeimas“, – aiškino T. Vizgirda ir pridūrė, kad norint pritraukti šeimas reikia sukurti pramogų vaikams. Jiems esą atsibosta laukti, kol tėvai grožisi sostinės senamiesčiu.

Arkivyskupas susitiko su Maskvos patriarchu

Vilnius, balandžio 8 d. (Bernardinai.lt) – Balandžio 7 d. Lietuvos Vyskupų Konferencijos pirmininkas arkivyskupas Sigitas Tamkevičius Maskvoje susitiko su Rusijos Ortodoksų Bažnyčios patriarchu Kiril.

Balandžio 7 d. Rusijos Ortodoksų Bažnyčia, švęsdama šv. Velykų ir Apreiškimo Marijai iškilmės, minėjo ir patriarcho Tichon mirties metines. Sovietų nušalintas nuo pareigų ir sumintas patriarchas Tichon mirė 1925 m.

Ta proga Danilov vienuolyne vyko pamaldos, po kurių arkivyskupas S. Tamkevičius dalyvavo iškilminguose pietuose. Tarp beveik aštuonių dešimčių kviestųjų buvo ir Rusijos prezidento bei premjero atstovų, arkivyskupų, vyskupų, kitų aukščiausio rango dvasininkų, pasauliečių atstovų.

Arkivyskupas turėjo progą kreiptis į susirinkusiuosius. „Pasveikinau šv. Velykų proga ir pasidžiaugiau prieš 20 metų įvykusių stebuklu, atgauta laisve, – sakė arkivyskupas. – Išgyvenome didžiulius pokyčius, kurių negaliu pavadinti kitaip kaip stebuklu. Pasakiau, kad Lietuvoje šiuo metu gražiai draugauja visos tradicinės konfesijos: katalikai, protestantai ir ortodoksai. Palinkėjau patriarchui ilgų metų ir nuveikti daug gero ne tik sa-

vo ganomiesiems, bet ir visai Rusijai.”

Apsikeičiant dovanomis, arkivyskupas S. Tamkevičius patriarchui įteikė jubiliejinį Šiluvos medalį ir kopiją patriarcho Kiril velykinio sveikinimo lietuvių kalba.

Patriarchas savo ruožtu padovanojo tradiciškai margintą rankų darbo velykinį margutį. Be to, prisiminė faktą, kad pirmą kartą netiesiogiai susipažino su dabartiniu Kauno metropolitu 1987 m. „Prieš šv. Mišias mane aplankė dvi lietuvių moterys ir papasakojo apie tai, kad Lietuvoje buvo kęsti tik suimti kunigai S. Tamkevičius bei A. Svarinskas, jos paprašė už juos melstis“, – pasakojo patriarchas.

Artimiausiu metu arkivyskupas S. Tamkevičius susitiks su Maskvoje dirbančiu Katalikų Bažnyčios nuncijumi Rusijai arkivyskupu Antonio Mennini ir su metropolitu Hilarionu, atsakingu už Rusijos ortodoksų Bažnyčios išorinius santykius.

„Viešnagės Maskvoje tikslas – aplankyti vietos lietuvių katalikų bendruomenę, kartu su jais paminėti Lietuvos nepriklausomybės 20-metį“, – sakė arkivyskupas. J. Baltrušaičio namuose, kur sekmadieniais renkasi bendrai maldai Maskvos lietuviai, arkivyskupas aukojo iškilmingas šv. Mišias.

Popiežius yra „labai susisielojęs“ dėl vaikų išnaudojimo skandalų

Vilnius, balandžio 8 d. (BNS) – Popiežius Benediktas XVI yra „labai susisielojęs“ dėl kunigų pedofilijos skandalų, kurie pastaraisiais mėnesiais sudrebino Katalikų Bažnyčią, pareiškė Vatikano valstybės sekretorius Tarcisio Bertone.

„Popiežius, kaip ir mes, ganytojai, daug prisikentėjo dėl tų kunigų, kurie yra neištikimi savo pašaukimui ir savo misijai“, – sakė T. Bertone kalbėdamas su žurnalistais.

„Bažnyčia yra institucija, kuri turi Jėzaus Kristaus vidinės stiprybės ir charizmos. Nepaisant šių bylų, Jėzus Kristus ir toliau gina bei palaiko savo Bažnyčią“, – sakė antrasis pagal hierarchiją žmogus Vatikane.

Pastaraisiais mėnesiais Katalikų

Bažnyčią Airijoje, Austrijoje, Jungtinėje Valstijose krėtę pedofilijos skandalai neaplenkė ir popiežiaus gimtosios Vokietijos.

82-jų metų pontifikas kaltinamas dėl to, kad būdamas Miuncheno arkivyskupu, taip pat vėliau tapęs kardinolu ir vadovaudamas Tikėjimo doktrinos kongregacijai Vatikane, nesiėmė veiksmų prieš pedofiliją kaltinamus kunigus.

Šią savaitę Vokietijos žurnalas „Die Zeit“ paskelbė, kad būtent T. Bertone, o ne popiežiui tenka pagrindinė kaltė už tai, jog Bažnyčios vadovybė nesiėmė jokių veiksmų prieš JAV kunigą, kuris buvo apkaltintas vaikų tvirkiniu Jungtinių Valstijų kurčiųjų mokykloje.

Ministras nežada, kad skolos bus nurašytos

Vilnius, balandžio 8 d. (BNS) – Apytiksliai 150,000–200,000 gyventojų tapus valstybės skolininkais dėl nesumokėtų privalomojo sveikatos draudimo (PSD) įmokų už praėjusius metus, sveikatos apsaugos ministras Raimondas Šukys sako pirmiausia besirūpinantis tais žmonėmis, kurie sąžiningai mokėjo visus mokesčius, ir teigia negalįs pažadėti, kad žmonių įsiskolinimai valstybei bus nurašyti.

„Įstatymus privalo vykdyti visi ir jie galioja visiems Lietuvos piliečiams. Nes aš galvoju visų pirma apie tuos, kurie įstatymus vykdo sąžiningai, kurie yra apsidraudę ir dalyvauja toje visuotinėje solidarumo sistemoje bei tokiu būdu pasirūpina ne tik savimi, bet ir artimaisiais bei kitais visuomenės nariais“, – sakė R. Šukys.

Pasak ministro, galima kalbėti tik apie įsiskolinimų mokėjimo išdėliojimą ilgesniam laikui arba atidėjimą, tačiau esą tai bus politinis apsi-

sprendimas, kuris bus priimtas po to, kai savo siūlymus pateiks specialiai šiam tikslui suburta darbo grupė.

„Galimi įvairūs variantai, aš jų nenoriu įvardinti, nes tai būtų mano asmeninė nuomonė. Galbūt reikėtų kalbėti apie išdėliojimą arba atidėjimą pareigos susimokėti priskaičiuotą sumą, tik reikia apsispręsti, kuriam laikui, ir kaip pasiegti po to, tam laikui pasibaigus, jei asmuo vis dėlto nesusimokės“, – teigė ministras.

Prasidėjus pajamų deklaravimui dalis gyventojų pamatė, kad valstybei jie liko skolingi PSD, arba 864 Lt už praėjusius metus. Po 72 Lt už PSD kiekvieną mėnesį reikia sumokėti tiems gyventojams, kurie niekur nebuvo drausti sveikatos draudimu, pavyzdžiui, Darbo biržoje nesiregistravę bedarbiai, savo išvykimo nedeklaravę emigrantai arba ne Europos Sąjungos šalyse mokęsi ir savo išvykimo nedeklaravę studentai.

Apsilankykite
www.draugas.org

Pasaulio naujienos

Keli tūkstančiai aršiai nusiteikusių Kirgizijos gyventojų brovėsi į šalies parlamento pastatą Biškeke. **APN nuotr.**

Kirgizijoje nesiliauja riaušės

Biškekas, balandžio 8 d. (BNS) – Per nesibaigiančius neramumus ir riaušes Kirgizijoje, kuriuos ruošia opozicijos šalininkai, jau nukentėjo daugiau nei tūkstantis žmonių, 75 žmonės žuvo, praneša „Interfax“.

Kirgizijos ligoninėse trūksta vietų ir medikamentų, kad būtų galima suteikti pirmą pagalbą visiems nukentėjusiesiems. Daugiausia į ligonines atgabenama peršautų žmonių.

Balandžio 8 d. Kirgizijos sostinėje Biškeke keli šimtai jaunuolių ėmė siaubti vadinamąjį diplomatų miestelį. Šiame miesto rajone yra diplomatinių misijų vadovų rezidencijos, tarptautinių organizacijų pastatai, taip pat buvusio ministro pirmininko Danijar Usenov namas.

Balandžio 6 d. Kirgizijoje kilo riaušės. Balandžio 8 d. šalyje buvo sudaryta laikinoji vyriausybė, kuriai vadovauja opozicijos vadovė Roza

Otunbajeva. Į šios vyriausybės pusę perėjo armija ir milicija.

Prezidentas Kurmanbek Bakijev pareiškė esąs pasirengęs atsistatydinti, jeigu jam ir jo giminėms bus užtikrintas saugumas. Be to, K. Bakijev pareikalavo, kad jam būtų leista likti tėvynėje.

Rusija nusiuntė į Kirgiziją apie 150 desantininkų. Tai padaryta Rusijos ginkluotųjų pajėgų vyriausiojo vado, prezidento Dmitrij Medvedev potvarkiu. Desantininkai turi užtikrinti Rusijos kariškių šeimų saugumą. Kirgizijos laikinoji vyriausybė kol kas nepaskelbė jokio pareiškimo dėl Rusijos kariškių buvimo šalyje.

Kazachstano oro linijų bendrovė „Air Astana“ nutraukė skrydžius kryptimi Alma Ata-Biškekas-Alma Ata. Kitos oro linijų bendrovės apie skrydžių į Biškeką nutraukimą neskelbia.

JAV ekonomika vėl auga, tačiau problemos liko

Washington, DC, balandžio 8 d. (BNS) – Finansų krizė Jungtinėse Valstijose, „rodos, iš esmės yra įveikta“, šalies ekonomika „stabilizuojasi ir vėl ima augti“. Tačiau daugelis problemų, susijusių su Amerikos atsigavimu po gilios krizės, išlieka, todėl ekonomika „veikia gerokai prasčiau savo galimybių ribose“. Tokias mintis Dallas išsakė Federalinio atsargų banko vadovas Ben Bernanke.

Jo teigimu, „nepaisant pažangos, kritiniai iššūkiai išlieka tiek trumpalaikėje, tiek ir ilgalaikėje ateityje“. „Didelė JAV finansų sistemos dalis šiuo metu veikia gana normaliai“, – sakė B. Bernanke.

Tuo pat metu, tęsė JAV centrinio banko vadovas, „kreditavimo apimtys išlieka labai mažos, tai kelia grėsmę smulkiajam verslui, kuris negali finansuoti savo veiklos ir kurti naujas darbo vietas“. Be to, JAV valdžia, anot B. Bernanke, dar nemato būsto rinkos, nuo kurios ir prasidėjo krizė, atsigavimo.

Viena rimčiausių problemų išlieka nedarbas, pažymėjo Federalinio atsargų banko vadovas. Ateinančiais metais pavyks tik šiek tiek pristab-

dyti nedarbo lygio augimą.

B. Bernanke mano, kad JAV valdžia dabar turi „stiprinti finansų sistemos silpnąsias puses“, pirmiausia reguliavimo srityje.

„Mums būtinos naujos griežtos taisyklės, kad finansų tarnybų veikla būtų saugesnė, ir šios tarnybos neprisiimtų per daug rizikos. Mums būtina reguliacinė bazė, suteikianti Federaliniam atsargų bankui ir kitoms žinyboms galimybę reaguoti į riziką finansų sistemoje kaip vienai tarnybai“, – pabrėžė JAV centrinio banko vadovas.

B. Bernanke numato, kad siekiant išvengti didelio biudžeto deficito, kurio nebus galima finansuoti, JAV galiausiai turės rinktis tarp mokesčių didinimo, socialinės apsaugos programų peržiūrėjimo, visų išlaidų mažinimo arba tam tikro visų minėtų priemonių derinimo.

„Jei mes kaip tauta nebūsime finansiškai drausmingi, ilgalaikėje ateityje neturėsime nei finansinio stabilumo, nei ekonomikos augimo“, – pabrėžė Federalinio atsargų banko vadovas B. Bernanke.

EUROPA

VARŠUVA

Švedija penktadienį išduos Lenkijai buvusį neonacių vadovą Anders Hoegstroem, įtariamą susijusį su istorinio užrašo vagyste iš buvusios Aušvico mirties stovyklos memorialo, pranešė Lenkijos policija. 34 metų A. Hoegstroem buvo suimtas vasario 11 d., dėl liūdnei pagarsėjusio užrašo „Arbeit Macht Frei“ (Darbas išlaisvina) vagystės nuo Antrojo pasaulinio karo metais nacių okupuotoje Lenkijoje veikusios Aušvico mirties stovyklos. Ta vagystė buvo įvykdyta praeitų metų gruodžio 18 d.

TALINAS

Estijos parlamentas apsisprendė dėl daug ginčų kėlusio įstatymo projekto, numatančio, kad iki 2026 m. pensinis amžius bus 65 metų. Šiuo metu Estijoje vyrai į pensiją išeina 63 metų, moterys – 60,5 metų. Numatoma, kad per artimiausius 50 metų Estijoje dirbančiųjų skaičius sumažės 284,000 žmonių.

TBILISIS

Gruzijos parlamento užsienio ryšių komitetas išsiuntė kreipimąsi į daugiau kaip 50 valstybių parlamentus, prašydamas pripažinti faktą, kad Rusija okupavo Abchaziją ir Pietų Osetiją (Cchinalio regioną) ir vykdo ten etninę valymą.

RUSIJA

MASKVA

Maskva ir Varšuva kartu kreipėsi į Europos Sąjungą, prašydamos supaprastinti Kaliningrado sienos su Lietuva ir Lenkija kirtimo sąlygas, rašo „Deutsche Welle“. Laiške Europos Komisijai Rusijos ir Lenkijos užsienio reikalų ministrai Sergej Lavrov ir Radoslaw Sikorski siūlo Kaliningrado srities gyventojams taikyti specialias sąlygas.

Eidamas 91-uosius metus, Maskvoje mirė diplomatas Anatolij Dobrynin, kuris beveik ketvirtį amžiaus buvo SSRS ambasadorius Washington. A. Dobrynin ėjo savo pareigas

Jungtinėse Valstijose Kubos krizės laikotarpiu, jam tarpininkaujant JAV ir SSRS vedė derybas. Per 24 jo darbo Washington metus Amerikoje pasikeitė šeši prezidentai, o Sovietų Sąjungoje – penki Komunistų partijos generaliniai sekretoriai.

JAV

WASHINGTON, DC

Vienas vyras JAV vidaus skrydžiu skridusiame lėktuve mėgino padegti savo batus. Keleivų sutramdė ginkluoti skrydžio palydovai. CNN duomenimis, jo batuose sprogmenų nerasta. Sulaikytasis yra 29 metų diplomatas iš Kataro Mohamed el Modadi. Lėktuvas skrido iš Washington į Denver. Pilotui pranešus apie įvykį, į orą pakilo naikintuvai ir lydėjo lėktuvą iki Denver oro uosto, kol jis nutūpė atitvertoje teritorijoje.

ARTIMIEJI RYTAI

BAGDADAS

Irano prezidentas Mahmoud Ahmadinejad užsipuolė JAV prezidentą B. Obama ir pavadino jį „nesubrendusiu diletantu“, kuris yra greitas Amerikos priešams grasinti branduoliniu ginklu. Komentuodamas naują JAV politiką dėl branduolinės ginkluotės ribojimų, kuri siunčia aiškų ženklą atominio ginklo siekiančiam Iranui, M. Ahmadinejad sakė, kad Teheranas nebijo Washington grasinimų.

PIETŲ AMERIKA

RIO DE JANEIRO

Nauja purvo nuošliauža palaidojo dešimtis namų Rio de Janeiro rajone, kur gelbėtojai toliau ieškojo žmonių, galėjusių išsigelbėti per smarkių liūčių sukeltus potvynius ir nuošliaužas, nusinešusius daugiau nei 150 gyvybių. Smarkiai nukentėjusiame Niterojaus mieste milžiniškas purvo srautas nunešė 45 namus. Manoma, jog nelaimės metu tuose namuose buvo apie 60 žmonių.

AFRIKA

MOMBASA

Somalia piratai užgrobė su Turkijos vėliava plaukiojantį laivą „Yasin C“. Tai atsitiko už 270 jūrmylių nuo Kenijos uosto Mombasos. Laivo įgulą sudaro 25 Turkijos piliečiai.

ATLANTIC
Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Air Freight

Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Auto Export

Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Trucking

Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

Small Packages

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax 1 708-599-9682 Tel 1 800-775-7363

PASAULIO SPORTO NAUJIENOS

Parengė **Paul Triukas**

„Eurolygos“ baigiamasis ketvertukas

Šio sezono „Eurolygos“ pusfinaliai vyks gegužės 7 d., o baigiamosios rungtynės – gegužės 9 dieną. Pusfinaliuose dėl teisės žaisti baigiamosiose rungtynėse susitiks „Barcelona“ ir Maskvos „CSKA“ bei Belgrado „Partizan“ ir Pirėjo „Olympiacos“.

Eurolygos baigiamasis ketvertukas („Euroleague Final Four“) vyks Paryžiuje gegužės 7–9 dienomis. Pirmąją dieną bus žaidžiami pusfinaliai. Pirmajame – „Barcelona“ prieš „CSKA“, antrajame – „Partizan“ prieš „Olympiacos“. Antroji diena bus laisva diena, o baigiamosios rungtynės bus žaidžiamos gegužės 9-tą dieną.

Tuo pačiu metu bus išrinkti „Eurolygos“ naudingiausias žaidėjas, baigiamojo ketvertuko naudingiausias žaidėjas, įteikta ir dar daugiau asmeninių apdovanojimų. Bene didžiausia tikimybė yra, jog naudingiausiu žaidėju bus išrinktas lietuvis iš „Olympiacos“ Linas Kleiza. 25-ųjų metų lietuvis nuo 2005 iki 2009 metų žaidė NBA Denver „Nuggets“ komandoje, taip pat ir Amerikos universitetų lygoje (NCAA), kur buvo vienas iš University of Missouri geriausių žaidėjų.

„UFC Fight Night“: Florian prieš Gomi

Praėjusios savaitės viduryje North Carolina vyko „Ultimate Fighting Championship“ (UFC) „Fight Night“ turnyras.

Pagrindinėje kovoje jėgas išmėgino Kenny Florian ir UFC naujokas Takanori Gomi. K. Florian trečiojoje kovoje pasidavimu laimėjo kovą prieš japoną T. Gomi. K. Florian dabar turi 14 pergalių ir 4 pralaimėjimus, o japonas T. Gomi – 31 pergalę ir 6 pralaimėjimus.

Kitoje kovoje tarp amerikiečio Roy Nelson ir olando Stefan Struve pergalę pirmoje kovoje iškovojo amerikietis, praėjus tik 39 sekundėms. R. Nelson saskaitoje yra 15 pergalių ir 4 pralaimėjimai, olando – 19 pergalių ir 4 pralaimėjimai.

Kova tarp dviejų amerikiečių Nate Quarry ir Jorge Rivera truko dar trumpiau. Dabar 18 pergalių ir 7 pralaimėjimus turintis J. Rivera po 29 sek. nokautu įveikė savo priešininką

Lietuvos krepšininkas L. Kleiza.
EPA-ELTA nuotr.

2003 metais su Lietuvos jaunimo iki 19-os metų rinktine jis laimėjo Pasaulio čempionato sidabro medalius. 2007-aisiais su Lietuvos vyrų krepšinio rinktine iškovojo Europos čempionato bronzos medalius.

N. Quarry – 12 pergalių ir 4 pralaimėjimai.

Dvikovą tarp dviejų europiečių anglo Ross Pearson ir vokiečio Dennis Siver laimėjo anglas. Ši kova buvo pripažinta geriausia.

Kitas UFC turnyras „UFC 112“ vyks jau šią savaitę Abu Dabyje. Tai bus pirmas kartas, kai UFC turnyras vyks atvirame lauke. Ten savo vidutinio svorio čempiono vardą gins Anderson Silva, kovosiantis prieš savo tautietį, brazilą Demian Maia. A. Silva nėra pralaimėjęs jokios kovos nuo 2006 metų balandžio mėnesio. Dėl lengvojo svorio čempiono vardo kovos čempionas BJ Penn ir Frankie Edgar.

Malaizijos Didžiojo apdovanojimo lenktynės laimėjo S. Vettel

Po dviejų nesėkmingų pirmųjų šio „Formulės 1“ sezono lenktynių „Red Bull“ komandos lenktynininkas Sebastian Vettel pagaliau iškovojo pirmąją sezono pergalę.

Pirmose dvejose lenktynėse Bahreine ir Australijoje vokiečių lenktynės pradėjo iš pirmosios vietos. Deja, lenktynių metu jam vis koją pakišdavo bolidas, kuris ir Bahreine, ir Australijoje turėjo problemų.

Lenktynės iš pirmosios vietos pradėjo kitas „Red Bull“ lenktynininkas Mark Webber. Tai tik antras kartas australo karjeroje, kai jis lenk-

tynių pradžios rikiuotėje buvo pirmas.

Po lenktynių pradžios S. Vettel, kuris lenktynės pradėjo iš trečiosios vietos, įsiveržė į priekį ir jo aplenkė niekas neįstengė. Jis ir iškovojo pergalę. Antras liko jo komandos draugas M. Webber. Trečias lenktynės pabaigė vokiečių Nico Rosberg iš „Mercedes“. Lenkas Robertas Kubica liko ketvirtas, vokiečių Adrian Sutil – penktas.

Po trijų ratų bendroje pilotų įskaitoje dabar pirmauja kitas „Ferrari“ lenktynininkas. F. Massa, turintis 39 taškus. Antroje vietoje jo komandos draugas F. Alonso – 37 tšk., trečias S. Vettel – 37 tšk., ketvirtas J. Button – 35 tšk., penktas N. Rosberg – 35 tšk. Konstruktorių įskaitoje pirmauja „Ferrari“ – 76 tšk., antri „McLaren“ – 66 tšk., treči „Red Bull“ – 61 tšk., ketvirta „Mercedes“ – 44 tšk., penkti „Renault“ – 30 tšk.

Kitas „Formulės 1“ ratas vyks Kinijoje balandžio 18-tą dieną.

Jordanijos lenktynių ratą laimėjo S. Loeb

Trečią šio sezono „World Rally Championship“ (WRC) ratą laimėjo penkiskart WRC nugalėtojas Sebastien Loeb.

„Citroen“ komandos pilotas S. Loeb antrąją lenktynių dieną įsibėgėjo ir nuo tada, kai jis įsiveržė į priekį, jo pavyti nesugebėjo joks kitas pilotas. Jis lenktynes baigė 35,8 sekundėmis greičiau, nei tai padarė antroje vietoje likęs suomis Jari-Matti Latvala. Trečias galutinę liniją kirto norvegas Petter Solberg.

Tik antruoju žmogumi, pelniusiu taškus ir „Formulėje 1“ ir WRC, tapo Kimi Raikkonen, užėmęs 8-ą vietą. Pirmuose dviejuose ratuose jis nepelnė taškų dėl avarijų. 2007 metų „Formulės 1“ čempionas nuo nugalėtojo atsiliko šiek tiek daugiau nei 12 sekundžių ir uždirbo keturis taškus.

Po trijų ratų čempionate pirmauja S. Loeb – 68 taškai, antras eina J. M. Latvala – 43 tšk., trečias Mikko Hirvonen – 37 tšk., ketvirtas P. Solberg – 35 tšk., penktas Sebastien Ogier – 33 tšk. Konstruktorių įskaitoje pirmą vietą užima „Citroen“ – 101 tšk., antrą vietą „Ford“ – 87 tšk., trečią – „Citroen Junior“ – 48 tšk. Kitas lenktynių ratas vyks balandžio 16-18 dienomis Turkijoje.

Dr. R. Naužemys laimėjo tarptautinį svarsčių kilnojimo turnyrą

EDVARDAS ŠULAITIS

Čikagos ir apylinkių lietuviams pažįstamas mokslo, sporto ir spaudos atstovas dr. Remigijus Naužemys, kuris yra Vilniaus universiteto Sveikatos ir sporto centro docentas, dar kartą įrodė, kad amžius netrukdo sportuoti ir net laimėti.

Šis prie 70 metų amžiaus ribos artėjantis vyras 2010 m. vasario 26 d. Lietuvoje įvykusiame tradiciniame Tarptautiniame jaunimo, suaugusiųjų ir senjorų (daugiau kaip 45 metų) bei moterų svarsčių kilnojimo varžybose, kuriose dalyvavo per 80 stipruolių iš Lietuvos, Latvijos, Estijos, Baltarusijos ir Rusijos, tapo nugalėtoju.

Dalyvaudamas 105 kilogramų ir daugiau svorio kategorijoje jis du 24 kg svarsčius (48 kg) stūmimu iškėlė 28 kartus. Negana to, rovimu viena ir kita ranka pakaitomis 24 kg svarstį (per 10 minučių) iškėlė 220 kartų. Iš viso surinkęs 278 taškus, dr. Naužemys iškovojo pirmąją vietą ir buvo apdovanotas ištaiginga gražia taure, medaliu bei diplomu.

Dr. Naužemys Vilniaus universitete dirba ir dziudo bei samdo treneriu, yra išugdęs ne vieną pajėgų sportininką. Jo treniruojami studentai (vyrai ir moterys) dažnai laimi

varžybas Lietuvoje bei užsienyje.

Be to, šis vyras rudens semestre dėstė kursą „Kūno kultūra ir įvadas į sveiką galvoseną“, o pavasario semestru – „Asmens sveikatos ugdymas“.

Daktaro laipsnį gavo Kijeve

1972 m. baigęs Kūno kultūros institutą, po atliktos aspirantūros 1988 m. Kijevo kūno kultūros institute R. Naužemys apgynė socialinių mokslų daktaro laipsnį. Jis yra tapęs ir dziudo sporto meistras.

Docento plunksnai priklauso nemažai knygų bei monografių iš sporto srities ir kitų disciplinų. Jis 1996–1997, 2000 bei 2002 m. lankėsi JAV, kur tobulinosi ne tik sporto srityje, bet ir rinko medžiagą apie Beverly Shores (IN) lietuvių, apie kuriuos 2005 m. išleido gana didelę knygą „Beverly Shores lietuviai prie Mičigano“. Taip pat R. Naužemys parašė studiją apie Čikagoje ir Beverly Shores (IN) gyvenusią aviacijos puoselėtoją ir visuomenės veikėją Vytautą Pesecką. Abi knygos yra išleistos Lietuvoje. Dar ir dabar jis spaudai ruošia kelias knygas, o kokios jos bus, sužinosime netolimoje ateityje.

Linkime šiam darbščiam vyrui sėkmės pedagoginiame darbe, sporto ir spaudos srityse.

Dr. Remigijus Naužemys Vilniaus universiteto docentas (viduryje) laimėjęs tarptautines svarsčių kilnojimo varžybas senjorų klasėje su savo varžovais.

Sofia Pumputis, gyvenanti **Downers Grove, IL**, užsiprenumeravo „Draugą“ metams ir kartu paaukojo laikraščio išlaidoms sumažinti 50 dol. auką. Labai ačiū.

VYTAUTAS ALANTAS

Gyvenimas ir kūryba

Leonas Peleckis-Kaktavičius

Nr. 7

*
– Kūryba jam buvo gal svarbesnė nei gyvenimas, – prisimindama tas tolimas dienas, sakė I. Alantienė. – Tačiau rašymui būdavo per mažai laiko. Kaip stovyklos komiteto pirmininkas turėjo nemažai rūpesčių, žmonės į jį nuolatos kreipdavosi dėl įvairiausių problemų.

Artimiau bendrauti su kolegomis neleido nemaži atstumai ir pinigų kelionėms stygius. Kiek artimesnius ryšius palaikė su Stasiu Santvaru bei Liudu Dovydėnu. Su pastaruoju siejo ir bendras rūpestis – įsteigti Lietuvių kultūros fondą. Be jūdvių į steigiamąjį Kultūros fondo komitetą įėjo kunigas profesorius Stasys Yla, profesorius Vytautas Žemkalnis ir Stasys Leskaitis; Lietuvių kultūros fondo įstatatai patvirtinti Ingolstadte 1947 metų gruodyje. Porą sykių dalyvavo literatūros vakaruose: į lietuvių lagerius vyko su S. Santvaru, Bernardu Brazdžioniu, Pulgiu Andriušiu. Kelis kartus važiavo į kitus lagerius su paskaitomis. Tai ir maždaug visa V. Alanto veikla Vokietijoje – jis stengėsi taip susitvarkyti, kad kuo daugiau laiko liktų kūrybai. Be to, labai daug rašė tenykštei spaudai. Buvo paprašytas apvažiuoti lietuvių pabėgėlių stovyklas ir papasakoti likimo broliams ir seserims apie tai, kaip kam sekasi, kaip ir kuo jiems būtų galima padėti.

V. Alantui nedavė ramybės mintis, koks rašytojo vaidmuo tremtyje. Ta tema jis yra ir rašęs (*Mūsų kelias*, 1948 m. sausio 15 d.). Keli svarbesni teiginiai, paabejojimai, paraginimai:

„Galimas dalykas, kiekvienas lietuvis rašytojas individualiai jaučia savo atsakingumą prieš dabar išgyvenamą mūsų tautos laikotarpį, vienaip ar kitaip vaizduojasi savo vaidmenį tremtyje, turi vienokių ar kitokių planų ateičiai, tačiau platesnioji visuomenė apie tai nežino. Kyla abejonių, ar toks ‘laboratorinis’ užsidarymas yra naudingas tiek patiems rašytojams, tiek visuomenei. Turiu galvoje per mažą rašytojų pasisakymą spaudoje gyvaisiais mūsų tremties gyvenimo klausimais.

(...) Rašytojas yra ne tik kūrėjas, bet ir visuomenės smegenų judintojas, visuomenės pagalbininkas, o kai kada ir vadovas, padedąs jai susivokti einamuose kultūros, o gal ir kituose klausimuose. (...) Jis gali save išreikšti kūryboje, aišku, bet jei jis savo galvojimais pasidalytų su skaitytoju laikraščio skiltyse straipsnio pavidalu, kitais žodžiais, jei jis nusileistų iš savo kūrybinių aukštybių ir truputį pasikapstytų po kasdienes aktualijas, nušviesdamas jas platesnio ir gilesnio akiračio požiūriu, jis ne tik nepakenktų nei savo kūrybai, nei literatūrai apskritai, o tik glaudžiau susisietų su gyvenimu, sudarydamas ispūdį, kad rašytojas nėra užsidaręs savo ‘laboratorijoje’, o nardosi tose pačiose tremties gyvenimo bangose, gal ištiesdamas ranką ir ne vienam skęstančiam...

(...) Nė vienas laikraščių redaktorius nesigiria turis per daug geros originalios literatūrinės medžiagos. (...) Kai pagalvoji, kad Lietuvių Tremtinių Rašytojų Draugijoje yra apie 70 narių, tai, atrodo, mūsų laik-

raščių atkarpos turėtų būti literatūriškai ypač ‘tirštos’, nekalbant jau apie kėlimą kultūrinių temų. (...) Jaučiama kažin kokia apatija, koks užsidarymas. Kodėl?

Čia ir iškyla lietuvių rašytojo vaidmuo, pareiga ir atsakingumas tremtyje. Kažin ar reikia aiškinti, kad tas rašytojo vaidmuo, pareiga ir atsakingumas yra didesni už eilinio tremtinio. Lietuvis rašytojas visada stovėjo priešakyje tos kovos, kuri buvo varoma už tautos gyvybės, tautinės dvasios ir kultūros išsaugojimą. Pakanka čia prisiminti, kad ir Maironį, Vaižgantą ir kitus. (...) Jei Maironis skatino keltis, tai šiandien rašytojas ant savo pečių buvo pasiėmęs didelį atsakingumą ir kažin ar šiandien tremties rašytojo tas atsakingumas yra mažesnis? (...) Jei sakoma, kad Lietuvos valstybę atstatė plunksna, tai reikia pasakyti, kad lietuvių tautą apsaugos nuo dvasinės mirties taip pat tik plunksna (išskirta mano – L. P.-K.). Ir ne tik apsaugos, bet ir įkvėps valią gyventi ir siekti savo idealų įkūnijimo.”

I. Alantienės liudijimu, paskutinis lageris buvęs bendras su estais. Ten V. Alantas buvo paskirtas... policijos viršininku ir jau gavo nedidelį atlyginimą. Prieš tai amerikiečiai jį buvo pasiuntę dviems savaitėms į Munchene vykusius policijos kursus.

Kai lietuviai pradėjo važiuoti į JAV, Australiją, Pietų Ameriką, Alantų šeima nedaug vilties turėjo tokiai kelionei – giminių svetur neturėjo. O garantija, kad išvykus užatlaten ar dar toliau, kas nors tavim rūpinsis, buvo būtina. Tokias garantijas tiems, kurie neturi giminių, pradėjo siųsti jau seniau ten gyvenantys Amerikos lietuviai. Taip V. Alantas pradėjo susirašinėti su šeima iš Detroito.

Belaukiant dokumentų iš Detroito, visai netikėtai jie atėjo iš New Yorko – V. Alantą susirado J. Tysliava.

Ruošiantis emigracijai į Ameriką, teko pereiti daug komisijų. Ne vienam prisiėjo išgyventi ir dar nemalonesnius dalykus: lietuviai pradėjo vienas kitą skusti amerikiečiams. „Reikėjo turėti stiprius nervus, kad visa tai išgyventum, – prisimindama keturiasdešimt devintuosius, kalbėjo I. Alantienė. – Vytautas tokius dalykus priimdavo labai jautriai.”

IR RAŠYTOJAS, IR JUODADARBIS (1)

1949 metais V. Alantas emigravo į JAV.

Išvykdamas užatlaten tikrai negalvojo, kad išgirtoji, didžioji, nepaprastoji Amerika taps pamote. Ir turbūt niekas nebūtų atspėjęs, kad Vakarų Europoje išsilavinimą įgijęs, ne vieną kalbą mokantis, plunksną gerai valdantis, valstybės tarnybose pasižymėjęs žurnalistas ir rašytojas porai dešimtmečių bus pasmerktas juodadarbio lemčiai. O savo talentą turės įrodinėti po ilgų ir sunkių darbo valandų, poilsio dienomis, net naktimis.

Bus daugiau.

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS DANTŲ GYDYTOJA

9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRŪNSKIS, MD TERRI DALLAS-PRŪNSKIS, MD ANDREW J. YU, MD

ir partneriai

Illinois Pain Institute

Nugaros, sprando, galvos, sąnarių, sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.

Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
Barrington: 847-852-2000

www.illinoispain.com

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.

VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS

Kalbame lietuviškai

6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.

4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

Dviejų dalių koncertas- spektaklis

Cafe Emigrant

Nijolė Narmontaitė
Romas Dambrauskas
Rolandas Janušas

Balandžio 10 d. (šeštadienį) 7 v.v. Lietuvių namuose, 2715 E. Allegheny Ave., Philadelphia, PA. Dėl informacijos ir bilietų užsakymo skambinti Romai tel. 215-355-3030, arba Virgii tel. 610-664-9425.

Balandžio 11 d. (sekmadienį) 2 v.p.p. Baltimore Lietuvių namuose, 851 Hollins St., Baltimore, MD. Dėl informacijos ir bilietų užsakymo skambinti Gintarui tel. 443-839-6481.

Balandžio 17 d. (šeštadienį) 7 v.v. Švč. Trejybės parapijos salėje, 53 Capitol Ave., Hartford, CT. Dėl informacijos ir bilietų užsakymo skambinti Angelei tel. 860-828-9954, arba Laimai tel. 203-550-4092.

Balandžio 18 d. (sekmadienį) 1 v.d., Šv. Petro ir Povilo parapijos salėje, 216 Ripley Place, Elizabeth, NJ. Dėl informacijos ir bilietų užsakymo skambinti Laurynui tel. 732-317-9195.

Elisabeth ir Aleksandras Verikas, gyvenantys Racine, WI, kartu su metinės prenumeratos mokesčiu atsiuntė „Draugui ir 50 dol. auką. Tariame nuoširdų ačiū.

Emanuelis Jarašūnas, gyvenantis Santa Monica, CA, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. auką. Labai ačiū.

Elena Lapėnas, gyvenanti Oak Forest, IL, atsidėkodama už kalėdinius atvirukus ir kalendorių atsiuntė 50 dol. auką. Nuoširdžiai dėkojame.

Michaelene ir Bronislavas Bikulčius, gyvenantys Arlington, TX, užsiprenumeravo „Draugą“ metams ir kartu paaukojo laikraščiu 50 dol. auką. Nuoširdžiai Jums dėkojame.

Dvasinis kelias per Atlantą į Čikagą

Pavasari pražysta žmogaus mintys, jausmai, darbai. Pražysta ir mūsų tautos turtingas kultūros lobynas. Plečiasi kultūriniai mainai su Lietuva, vyksta darnus bendradarbiavimas, nepamirštant ir mūsų kultūrinių, poetų.

Balandžio 18 d., sekmadienį, 12:30 val. p. p. Lietuvių dailės muziejuje, Pasaulio lietuvių centre (Lemont) įvyks pavasario šventė. Joje pagerbsime Lietuvos nacionalinės premijos laureatę poetę Liūnę Sutemą ir matysime Liucijos Armonaitės vienos dalies spektaklį „Bona Sforca. Atsisveikinimas“ (Režisierius Gytis Padegimas). Poetės Liūnės Sutemos eiles skaitys ir Bonos Sforca vaidmenį atliks Šiaulių dramos teatro aktorė Olita Dautartaitė.

Aktorė Olita Dautartaitė gerai pažįstama Los Angeles apylinkės lietuviams. Nesvetima ji ir čikagiečiams. Ji yra sukūrusi ne vieną įspūdingą vaidmenį, o šiuo metu populiarina mūsų išeivijos lietuvių poetų eiles. Jos pačios žodžiais: „Poezijoje esu įklimpusi iki kaklo. Poeziją skaitai, kuri veikia tavo emocinius klodus. Man nepatinka linksma poezija, kur žydi gėlytės, vandens čiurlenamas.

Eilėraštyje tiek talpumo: nuo tavo propoprų gyvenimo, darbo, džiaugsmo iki skausmo ir mirties.”

Lietuvoje išleistame dvigubame albume „Mūsų niekas daugiau nekartos“ ir „Tebūnie“ aktorė O. Dautartaitė skaito Jono Strielkūno, Liūnės Sutemos, Henriko Nagio, Bernardo Brazdžionio poeziją. Balandžio 18 d. popietės metu aktorė skaitys poetės Liūnės Sutemos eiles iš šios kompaktinės plokštelės.

Poetė Liūnė Sutama – Zinaida Nagytė-Katiliškienė išeivijoje gerai žinoma poetė. Po daugelio metų į tėvynę ji sugrįžo su savo poezija. Už dvasinės saugos poeziją rinkinyje „Tebūnie“ poetei Liūnei Suteimai paskirta Lietuvos nacionalinė kultūros ir meno premija. „Rinkinio eilėraščiai – tarsi sieloraštis, apimantis siaurą, grynai asmenišką išgyvenimų erdvę, tiesiogiai transliuojantis širdgėlą“, – pasirodžius knygai „Tebūnie“ Lietuvoje rašė Vitas Areška „Literatūroje ir mene”.

Retai kada mes galime pasigėrėti teatro pastatymais. Tad Olitos Dautartaitės atvežamas Gyčio Padegimo režisuotas monospektaklis „Bona Sforca. Atsisveikinimas“ – puiki dovana teatro mylėtojams. Spektaklis pristato iškilią Renesanso epochos moterį, tragiško likimo asmenybę – Lietuvos didžiąją kunigaikštienę ir Lenkijos karalienę Boną Sforčą (1494–1557). Italė, kilusi iš garsios ir

Alma Adamkienė (kairėje) įteikė Lietuvos nacionalinę kultūros ir meno premiją poetei Liūnei Suteimai 2008 m. Vasario 16 d. minėjime Lemont. Laimos Apanavičienės nuotr.

galingos kunigaikščių Medičių giminės – Lietuvos didžiojo kunigaikščio ir Lenkijos karaliaus Žygimanto Senojo žmona, Žygimanto Augusto motina – daug nusipelnė Lietuvai, stiprindama ir garsindama Jogailaičių dinastiją, skleisdama Lietuvoje Renesanso kultūrą, meną, mokslą. Bona Sforca žinoma ir kaip sumani, ryžtinga politikė; ji daug dėmesio skyrė šalies ūkio klestėjimui. Kartu tai buvo tragiško likimo asmenybė. Motina ir valdovė.

„Lietuvos didžioji kunigaikštienė ir Lenkijos karalienė Bona Sforca – viena įdomiausių, kontroversiškiausių mūsų šalies valdovių. Jos gyvenimas ir veikla nusipelnė didelio dėmesio, išsamios analizės, užuot ją tradiciškai minint kaip Barboros Radvilaitės nuodytoją... Šiame spektaklyje bandysime sugriauti tą mitą. Ar bent paskatinsime suabejoti kaltinimais...”, – sakė prieš spektaklio premjerą Lietuvoje pjesės autorė Liucija Armonaitė.

O. Dautartaitė rodo mums karalienę Boną žmogiškai kenčiančią, vienišą, išduotą, iki šiol nepažįstamą

asmenybę.

„Lietuvai, o ir kitoms Europos valstybėms pastaruoju metu vis aktyviau ima vadovauti moterys. Todėl visai natūralu, jog Lietuvos vardo tūkstantmečio metais atsigręžiamo į Boną Sforčą, – sako režisierius G. Padegimas apie savo pasirinkimą statyti šį spektaklį. – Bona Sforca nebuvo tik figūra šalia vyro ir vaikų. Prie jos vardo daug kartų galima rašyti ‘pirmą kartą’, ‘pirmoji’. Pavyzdžiui, ji įsteigė pirmąją Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje, Vilniuje, 1539–1542 m. veikusią aukštesniąją mokyklą. Tai buvo moteris, kuri aktyviai dalyvavo politikoje, tvarkė valstybės ūkį, daug dėmesio skyrė kultūrai, menams.”

Vienos dalies spektaklyje „Bona Sforca. Atsisveikinimas” žadama atkleisti daug nežinomų karalienės Bonos biografijos faktų.

Čikagos lietuviai Lietuvos vardo 1000-mečio paminėjimą užbaigs O. Dautartaitės lūpomis. „Draugas” kviečia į šią ypatingą popietę.

„Draugo” info

Aktorė Olita Dautartaitė skaito Liūnės Sutemos eiles Pasvalio Mariaus Katiliškio viešojoje bibliotekoje.

Marijampolietis Jonas Šidlauskas išleido fotoalbumą

Lietuvą reikėtų vadinti fotografų šalimi, nes joje nemažai žmonių fotografiją pasirinkę kaip laisvalaikio užsiėmimą, o daugelis fotomenininkų yra sulaukę ir tarptautinio pripažinimo. Kai fotografas Algimantas Kezys Čikagoje ruošdavo kasmetines parodas, nemažai kūrinių, kurie dažnai gaudavo įvairiausių laimėjimus, sulaukdavo iš Lietuvos.

Šiomis dienomis mus pasiekė Marijampolėje gyvenančio fotografijos mėgėjo Jono Šidlausko fotoalbumas, pavadintas „Praeities takais”. Tai 96 puslapių leidinys, pilnas gana įspūdingų fotografijų, daugiausia vaizduojančių žmones, bet yra ir gamtos motyvų.

Iš leidinio sužinome, jog J. Šidlauskas gimė 1927 m. Vilkaviškio apskrityje, Virbalio mieste. Dirbdamas Lietuvos kino studijoje susipaži-

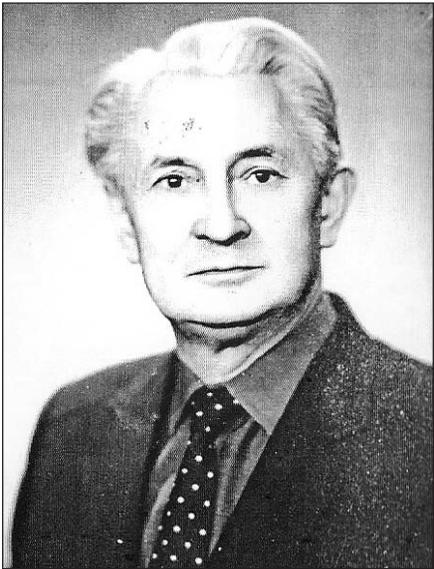
no su fotografija ir labai ją pamėgo. Jis – vienas seniausių „Sūduvos” fotoklubo narių.

J. Šidlauskas – pirmasis autorius, „Sūduvos” fotoklube surengęs savo asmeninę parodą. Jis apdovanotas daugeliu diplomų, piniginėmis premijomis, yra laimėjęs laureato ženkluką bei diplomą.

Leidinyje spausdinamos ir rašytojo J. Marcinkevičiaus mintys. Jis teigia, kad „kūryba – tai toks klausimas apie gyvenimą, kurį išgirdęs savyje žmogus visam laikui susimąsto”.

Susuko filmą apie Budavonės tragediją

Mums atsiųstame laiške fotografas rašo: „Man dirbant kino studijoje, teko važinėti po Lietuvą ir daryti įvairius reportažus. Bendravau su

Jonas Šidlauskas respublikiniais laikraščiais ir žurnalais fotografijos srityje. Esu susukęs

filmą apie Budavonės tragediją, kai mano dėdė kunigas profesorius dr. Justinas Dabrila su kitais dviem kunigais – kun. Vaclovu Balsiu ir kun. Jonu Petrika – komunistų buvo nužudyti ir išniekinti Budavonės miškelyje. Bet to filmo Lietuvoje nenori rodyti. Mano mokslo draugas apie šį įvykį net eilėraščių sukūrė.”

Pasirodo, Lietuvoje apie komunistų darbus dar ne viską galima viešai demonstruoti.

J. Šidlausko albumo leidybą parėmė AB „Marijampolės grūdai” direktorius Petras Sidaras ir Darbo partijos miesto tarybos narė Vaida Grigaitytė.

Leidinį galima įsigyti pas autorių J. Šidlauską adresu: Draugystės g. 23–25, LT 68236 Marijampolė, Lithuania. Kaina nenurodyta.

Edvardas Šulaitis

Vytautas Gutauskas, gyvenantis Palos Hills, IL, pratęsė metinę „Draugo” prenumeratą bei paaugojo leidybai paremti 50 dol. auką. Nuoširdžiai Jums dėkojame.

Ona Garūnas, gyvenanti Lemont, IL, kartu su metinės prenumeratoros mokesčiu atsiuntė „Draugui” ir dosnią 90 dol. auką. Dėkojame Jums, kad mus skaitote ir dosniai remiate.

Išpūdingai pažinčiai su Heidelbergu užtenka ir dienos

Kelionė

Frankfurto Hahno oro uostą nuo pietvakarių Vokietijoje esančio Heidelbergo skiria daugiau nei 100 km, deja, nuo didelių arba įdomių vietų nutolę oro uostai yra pagrindinis pigių oro linijų trūkumas. Tačiau tiesiai iš oro uosto į Heidelbergą reguliariai važinėja patogūs autobusas. Bilietas į vieną pusę kainuoja 18–22 eurus. Kelionė trunka apie pusantros valandos. Jei važiuosite šviesiuoju paros metu, galėsite pasigrožėti vaizdingomis apylinkėmis – laukais, kalvomis, vynuogynais, tvarkingais kaimeliais, labiau primenančiais brangius individualių namų kvartalus, taip pat netoli Heidelbergo esančio didmiesčio Manheimo architektūra.

Stotis

Heidelbergo traukinių ir autobusų stotyje pasitinka šurmulyš. Dieną ten visada pilna žmonių – keliautojų. Čia daug užkandinių, parduotuvių, didelis knygynas. Sekmadieniais, kai nedidelio miesto prekybos centrai ir parduotuvės nedirba, į stoties parduotuvėlę smagu užsukti būtiniausių maisto ar kitų prekių.

Stoties prieigos – labai tvarkingos. Automobilių statymo aikštelė daugiausiai skirta gausybei dviračių. Šalia jos įsikūręs Turizmo informacijos centras, kuriame galima gauti išsamų, spalvotą, nemokamą miesto žemėlapi.

Priešais stotį – išpūdingas modernus Heidelbergo spaustuvių įrangos gamybos ir prekybos centras. Žvilgsnį kausto ne tik milžiniškas stiklinis kubas, bet ir šalia jo įsitaisęs kelių metrų aukščio plieninis trikojis arklys. Kodėl trikojis? Vietiniai juokauja, kad ketvirtajai neužteko pinigų. Kaip ten yra iš tikrųjų, nesvarbu, nes jis ir su trimis kojomis atrodo išpūdingai.

Autorės nuotr.

Kad patektumėte į senamiestį, nuo stoties reikia pasukti Kurfurstentanlage gatve iki Bismarckplatz aikštės, nuo kurios prasideda 1,6 km ilgio pagrindinė pėsčiųjų gatvė Hauptstraße.

Nuotaika

Žengiant pirmus žingsnius Heidelbergo senamiestyje, apima neapsakoma ramybė. Centrinė senamiestio gatvė nepretenzingu pavadinimu Hauptstraße (liet. Pagrindinė gatvė) – pati judriausia, jei taip galima apibūdinti gatvę, kurioje net darbo dieną nepamatysi nė vieno skubančiojo. Heidelbergas laikomas studentų ir pensininkų miestu. Iš tikrųjų – daugiausiai gatvėse pagyvenusių vokiečių ir dviračiais į paskaitas važiuojančių studentų. Žilagalviai Heidelbergo gyventojai lėtai gurkšoja kavą jaukiose kavinukėse, kalbėdami apie orą, neskubėdami matuojasi batus brangiose parduotuvėse (...).

Studentai, linksmai čiauškdami įvairiomis kalbomis, žingsniuoja į paskaitas – 1386 m. įkurtas Heidelbergo universitetas, seniausias universitetas Vokietijoje, žinomas visoje Europoje, gal ir pasaulyje. Studentų bendrabučių miestelis įsikūręs atokiau nuo miesto centro, tiesiai šalia ligoninių, kur daug studentų atlieka praktiką. Į Heidelbergą važiuojama gydytis iš visos Vokietijos, tad tokie ligoniai-turistai, pasak viešbučių ir pensionų atstovų, sudaro didesnę dalį miesto svečių.

Pilis

1196 m. istoriniuose šaltiniuose oficialiai pirmą kartą paminėto Heidelbergo senamiestis – pagrindinė miesto gatvė Hauptstraße ir kelios aplink ją išsiraizgiusios gatvelės. Daugiausia tai – pėsčiųjų zona, laikoma viena iš ilgiausių Europoje. Vienas Hauptstraße galas atsiremia į užburiančią viduramžių pilį, kitas – į naujamiestį, kurio gatvelės veda į studentų ir ligoninių miestelį ir zoologijos sodą.

Į nepakartojamą Heidelbergo pilį veda daug kelių – ten galima užkopti laipteliais per jaukų privačių namų kvartalą arba pakilti funikulieriumi. Skirtingu paros metu, oru ir metų laiku pilis atrodo vis kitaip. Apgriuvusi ir nuolat restauruojama pilis riogso beveik 100 metrų aukštyje. Ji buvo statoma XIV–XVII, tad visi jos pastatai – skirtingo stiliaus. Čia galima pamatyti ir viduramžių architektūros pavyzdžių, ir Renesanso epochos, ir baroko, ir gotikinio stiliaus statinių.

Deja, į vidų praktiškai niekur neįleidžia, nors įėjimas į pilį kainuoja 3 eurus. Už juos pamatysite mažytį Farmacijos muziejų, rūšį, kuriame yra didžiulė 1751 m. pagaminta vyno

PADĖKA A † A ZIGMAS BRAZIS

Mano mylimas vyras mirė 2010 m. kovo 13 d. Širdingas ačiū kunigui A. Saulaičiui, SJ už taip gražiai atlaikytas gedulingas Mišias, Povilui Stroliai už jausmingas giesmes ir Zigmo mylimą dainą „Lietuva brangi“.

Ypatingas dėkingumas mano mylimai krikšto dukrai Alei Lelienei ir jos broliui Algiiui Jonušui, už suteiktą man tokią meilę ir stiprybę. Ačiū mano broliui ir brolienei už užuojautą. Lieku dėkinga visiems draugams ir pažįstamiems, kad pagerbė a. a. Zigmą savo atsilankymu Mišiose ir pietuose.

Dėkinga Staselei Paulauskienei už tokią didelę pagalbą mano sunkioje valandoje.

Dėkoju Lack & Sons laidojimo namų kolektyvui už labai rūpestingą ir draugišką patarnavimą, o „Kunigaikščių“ restoranui už paruoštus puikius pietus.

Dėkinga visiems už dosnias aukas, kurios bus paaukotos a. a. Zigmo vardu Lietuvos partizanų globos fondui, Lietuvos Dukterų draugijai ir šv. Mišioms.

Liūdinti žmona Valentina ir šeima

LIETUVIŲ FONDAS neteko savo brangių narių. Per pirmuosius tris 2010 m. mėnesius į Amžinybę iškeliavo: **a.a. Anelė Apeikienė (CA), a.a. Juozas Bagdžius (IL), a.a. Zigmąs Brazis (IL), a.a. Eugenija Daugirdienė (IL), a.a. Dr. Justinas Dėdinas (IL), a.a. Romas Jakas (PA), a.a. Liudvikas Kirkus (IL), a.a. Bronius Latoža (IL), a.a. Juzelė Laukaitienė (IL), a.a. Elena Miknienė (CT), a.a. Dr. Rimgaudas Nemickas (IL), a.a. Darius Ošlapas (CA), a.a. Genė Rimkus (IL), a.a. Dr. Vaclovas Šaulys (CA), a.a. Dr. Laimutė Griniūtė-Šmulkštienė (IL), a.a. Antanina Vasiukevičienė (IL), a.a. Viktoras Veselka (MI), a.a. Vincas Žebertavičius (FL).**

Neįkainojamas narių įnašas į Lietuvii Fondą yra saugomas ir branginamas. Tai didžiulė dovana, kuri bus perduota ateinančioms kartoms. Reiškiamo nuoširdžii ir gilią užuojautą šeimoms ir artimiesiems. Tegul gražūs prisiminimai suteikia Jums visiems stiprybės.

Lietuvių Fondo Taryba ir Valdyba

statinė – 8 m ilgio ir 7 m pločio. Ten pat galėsite ir vynu pasivaikšinti, tiesa, nepigiu. Veikia ir dovanų parduotuvėlė. Po 6 val. vakaro lankytojai į pilies teritoriją įleidžiami nemokamai. Pilies teritorija – didžiulis gražus parkas, iš kurio atsiveria nuostabių miesto vaizdai, o ir griuvėsiai visi puikiai matosi.

Beje, pilis nėra aukščiausia miesto vieta. Funikulieriumi galima pakilti į patį 566 m aukščio kalno viršų ir pasigrožėti miestu iš apžvalgos aikštelės, kur įrengta ir kavinukė.

Verta aplankyti

Senamiestyje rasite visus lankytinus objektus. Gražus yra universiteto pastatas. Užsukę į pirmame aukšte veikiančią nediduką muziejų ir pakalbinę jo darbuotojus, būsite palydėti į senąją Aulą – nuostabaus grožio auditoriją, kurioje pirmakursiai supažindinami su universitetu ir būsimois studijomis, o absolventai gauna diplomus.

Apeikite universiteto pastatą – rasite buvusį studentų karcerį, kurį

būtina aplankyti. Už nedidelį mokesčių pamatysite kambarius, kuriuose laiką leido už įvairius prasižengimus – nuo triukšmavimo, girtuokliavimo iki paskaitų nelankymo – nubauti studentai. Mažiausias „perauklėjimo“ laikas – trys paros. Karceris tarnavo pagal paskirtį iki 1914 m.

Gražus yra ir universiteto bibliotekos pastatas, bažnyčios. Pačiame centre (visai kaip Vilniuje) rasite ir kalėjimą. Nedideliame Heidelberge veikia apie 20 muziejų, 11 teatrų, Filharmonija, kino teatras, keli naktiniai klubai.

Pavargę nuo lankytinų senamiestio objektų, galite pasivaikščioti palei upę Nekarą. Čia laiką itin mėgsta leisti vietiniai gyventojai. Už kelis eurus galima ir paplaukioti jaukiu laiveliu.

Labai gražus yra Senasis tiltas (Alte Brücke). Šalia jo visada būriuojasi grupės turistų, kurie labai nori nusifotografuoti ne tik šalia originalių skulptūrų, bet ir prie juokingų figūrėlių – beždžionės, laikančios veidrodį, ir peliukų. Tikima, kad palietę veidrodį, tapsite turtingesni, palietę beždžionės pirštus – vėl grįšite į Heidelbergą, o peliukai padės susilaukti gausaus būrio palikuonių.

Perėję Senuoju tiltu į kitą upės pusę, rasite kelią į Filosofų alėją (Philosophenweg). Šiuo vaizdingu keliu galima užkopti į 443 m aukštį. Paprakaituoti verta – ir vaizdai atsiveria puikūs, ir rasite dar vieną stebuklą – IX a. Šv. Michaelio bazilikos griuvėsius.

Sutrupinta

Galina Zevako
Balsas.lt

**MUTUAL
FEDERAL BANK**

Namams paskolos, apdraustos sąskaitos

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608

773-847-7747 * www.mutualfederalbank.com

Stephen M. Oksas, *President*

Patarnaujam Čikagos ir apylinkių lietuviams daugiau kaip 100 metų.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

♦ **Kviečiame į filmų popietę.** Balandžio 14 d., trečiadienį, 1 val. p. p. žiūrėsime pramoginę vaizdajuostę „Miss nelaisvė“. Filmai rodomi Pasaulio lietuvių centro skaitykloje. Maloniai kviečia JAV LB Lemonto socialinių reikalų skyrius.

♦ **Balandžio 15 d., ketvirtadienį,** 1 val. p. p. restorane „Seklyčia“ įvyks Čikagos Zarasiškių klubo pavasarinis susirinkimas. Visi klubo nariai prašomi dalyvauti. Po susirinkimo – vaišės.

♦ **Registracija naujiems 2010–2011 mokslo metams** Čikagos lituanistinėje mokykloje (5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636) vyks balandžio 17 d. Daugiau informacijos apie registraciją ir mokyklą galite rasti mokyklos tinklalapyje: www.cikagoslituanistine.mokykla.org. Tel. pasiteiravimui: 708-296-3192 (Laima Apanavičienė) arba 630-290-4490 (Kristina Petraitienė).

♦ **Balandžio 17 d., šeštadienį, 9 val. v.** „Kunigaikščių užėjoje“, 6312 S. Harlem Ave., Summit, IL 60501, koncertuos Gytis Paškevičius. Daugiau informacijos – tel.: 708-594-5622 arba tel.: 847-845-3972.

♦ **Vienos dalies monospektaklis** „Bona Sforca. Atsisveikinimas“ bus rodomas balandžio 18 d., sekmadienį, 12:30 val. p. p. Lietuvių dailės muziejuje, Pasaulio lietuvių centre. Režisierius Gytis Padegimas. Vaidina Šiaulių dramos teatro aktorė Olita Dautartaitė. Po spektaklio – poetės Liūnės Sutemos pagerbimas, kompaktinės plokštelės „Tebūnie“ pristatymas.

♦ **Į Lietuvių Operos premjerą F. Lehar „Linksmoji našlė“,** kuri įvyks balandžio 25 d. 3 val. p. p. „Olympic Theatre“, 6134 W. Cermak Rd, Cicero, IL 60804 iš Pasaulio lietuvių centro bus galima nuvažiuoti autobusu. Kaina – 10 dol. Autobusas iš PLC išvyks 1:30 val. p. p. Vietas užsisakyti galima Lemont socialinių reikalų skyriuje trečiadieniais, tel.: 630-243-8611 arba perkant bilietus į premjerą sekmadieniais po šv. Mišių Palaimintojo J. Matulaičio misijos prieangyje. Daugiau informacijos tel.: 630-334-2906 arba tel.: 708-269-3070.

♦ **Bilietus į Lietuvių Operos** premjerinį spektaklį galite įsigyti krautuvėlėje „Lietuvėlė“ (5741 S. Harlem Ave, Chicago, IL 60638), „Lithuania Plaza Bakery& Deli“ (9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465), „Atlantic Express“ (2719 W. 71 st St., Chicago). Taip pat kiekvieną sekmadienį po 9 val. r. ir po 11 val. r. šv. Mišių Palaimintojo J. Matulaičio misijoje, Lemont. Bilietų kaina – 40, 45, 50 ir 55 dol. Prašome bilietus nusipirkti iš anksto, nes spektaklio dieną jie bus brangesni.

♦ **Jaunimo centre, 5620 S. Claremont Ave.,** Chicago, IL 60636, gegužės 1 d., sekmadienį, 1 val. p. p. Motinos dienos pietūs su dainininku Edmundu Kučinsku. Vaišins „Kunigaikščių užėjoje“. Bilietus galite nusipirkti „Lietuvėlėje“, 5741 S. Harlem Ave., Chicago, IL. Informacija tel.: 630-464-5000 arba tel.: 847-845-3972.

♦ **Pasaulio lietuvių centre, 14911 S. 127th St.,** Lemont, IL, gegužės 9 d., sekmadienį, 5 val. p. p. koncertuos Edmundas Kučinskas. Vaišins „Kunigaikščių užėjoje“. Bilietus galite nusipirkti „Lietuvėlėje“, 5741 S. Harlem Ave., Chicago, IL. Informacija tel.: 630-464-5000 arba tel.: 847-845-3972.

IŠ ARTI IR TOLI...

♦ **Paskutinės dviejų dalių spektaklio „Café ‘Emigrant’“** gastrolės JAV! Balandžio 17 d. 7 val. v. Šv. Trejybės parapijos salėje, 53 Capitol Ave., Hartford, CT (tel.: 860-828-9954, Angelė arba tel.: 203-550-4092, Laima), Balandžio 18 d. 1 val. p. p. Šv. Petro ir Povilo parapijos salėje, 216 Ripley Pl., Elizabeth, NJ (tel.: 732-317-9195, Laurynas). Atlikėjai: aktorė Nijolė Narmontaitė, dainų autorius ir atlikėjas Romas Dambrauskas bei dainininkas Rolandas Janušas.

♦ **Balandžio 24 d. Putnam seserų** vienuolyne (600 Liberty Hwy, Putnam, CT 06260) 2 val. p. p. koncertuos žinomas Toronto lietuvių moterų choras „Volungė“. Koncerto lėšos bus skirtos Neringos stovyklai paremti.

Visi žinome, kaip atsidavę dirba mokytojai lituanistinėse mokyklose. Savo šeštadienius jie aukoja mažiesiems lietuviukams, kad šie ne tik išmoktų rašyti lietuviškai ir žinotų Lietuvos istoriją. Labai svarbu, kad vaikai susipažintų ir su lietuvišku menu, išmoktų lietuviškų dainų, šoktų šokius.

Čikagos lituanistinės mokyklos mokytojos (iš kairės) Rasa Stanevičienė, Laima Latušinskienė ir Alina Šimkuvienė moko vaikus lietuviškų dainų.

Laimos Apanavičienės nuotr.

„DRAUGAS“ – IŠEIVIJOS GYVENIMO DABARTIS IR ATEITIS

Be Draugo fondo dienraštis nebūtų sulaukęs šimtmečio. Aukokime Draugo fondui įvairiomis – gimtadienių, vardadienių, jubiliejų, švenčių ir kt. – progomis. Įamžinkime savo artimuosius Draugo fonde.

Čekius rašyti: Draugas Foundation, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629

Ieško giminių

Elena Dumšienė iš Lietuvos labai prašo atsiliepti savo brolio Viktoro Citvaro (jo vaikai: dukra Elvyra Citvaraitė, sūnus – Aris) ir brolio Stasio Citvaro, gyvenančių Brazilijoje. Anksčiau labai bendravome, turime daug nuotraukų. Jeigu draugai, artimieji atpažinote ką nors nuotraukoje, prašome pranešti adresu: Algimantas Dumšė, Papilėnų 42–72, Vilnius, Lithuania.

Brolių Citvarų ieško jų tėvelio sesuo.

Spaudos apžvalga

„Pensininkas“

Kovo-balandžio „Pensininko“ numeris kvepia pavasariu. Jame rašoma apie 20-ą laisvės pavasarį Lietuvoje, Elona Marijošiūtė pasakoja šv. Kazimiero legendą, kunigas Viktoras Rimšelis, MIC apie Kristaus ir Jo motinos ryšius su žmonija.

Tie, kas domisi sveikata, sužinos apie insulto požymius ir kaip apsisaugoti nuo odos vėžio bei kitų įvairiausių patarimų. Be to, šiame numeryje sužinosite, ar tikrai reikia skubėti parduoti auksinius papuošalus, kodėl reikalinga sudaryti testamentą ir kaip tai padaryti. Rasite pamokymų, kaip apsipirkti maisto prekių parduotuvėse.

Koks numeris be Žalianykščio? Jis patars, ką sodininkas turi daryti pavasarį, pamokys, kaip persodinti augalus. Na, o pasiskaitę Julijos patarimus, išsikępsite skanų obuolių pyragą, jį valgydami atsiversite paskutinį „Pensininko“ puslapį ir skaitydami gardžiai pasijuoksite.

Nemėgstate juoktis? Tada skaitykite lietuvių poetų eiles, kurių šia-

me numeryje taip gausu.

Žurnalą leidžia JAV LB Socialinių reikalų taryba. Prenumerata metams – 15 dol. Prenumeratos čekius rašyti administracijos vardu ir siųsti adresu: 2711 W. 71st. Street, Chicago, IL 60629.

Paruošė L. A.

PENSININKAS

2010 m. kovas – balandis